

Fides

67. vuosikerta
ISSN 0356-5262

Katolinen hiippakuntalehti 01/2005 Katolskt stiftsblad

Herran temppeliintuominen, Novgorod. Christus Rex, Inc.

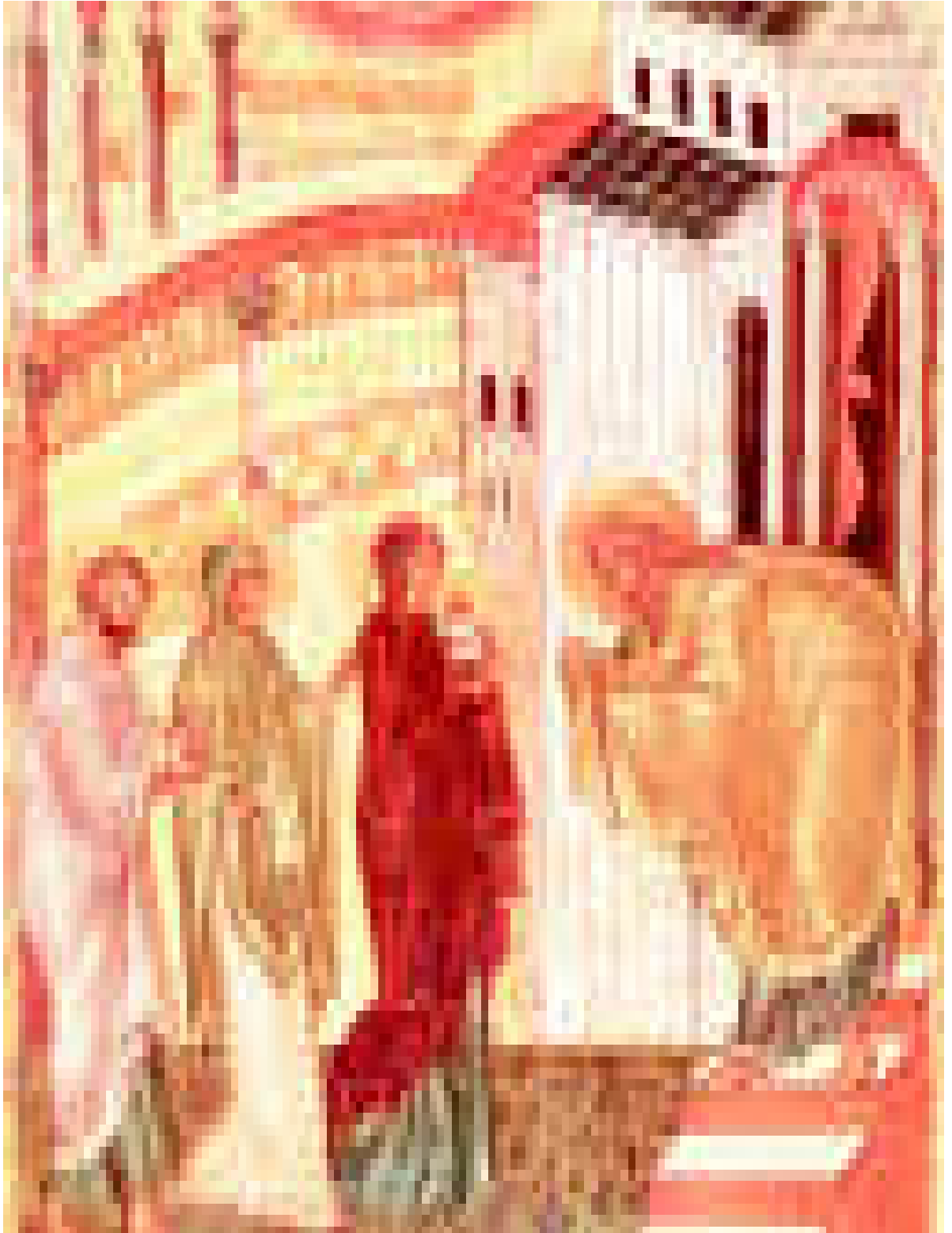

**Hiippakunnan
juhlavuosi**
s. 4, 16

**Pyhä Henrik
- Suomen
apostoli**
s.14

**Kaksi uutta
monsignorea**
s. 3

**Haasta-
teltavana
Hilka
Casagrande**
s. 10

Yli vuodenvaihteen

Toivottaisin hyvää uutta vuotta, jos osaisin. Tämä uusi vuosi alkoi kuitenkin siinä määrin surullisesti, että oikeutettukin ilo voi tuntua liioittelulta.

Lähes koko maailma vietti vuodenvaihteen hyvin poikkeuksellisessa tunnelmassa. Epätietoisuus omien omaisten, ystävien ja tuttavien kohtalosta Intian valtameren

rantojen tuhoalueella kalvoi mieltä. Toisaalta, vaikka Suomessakin toivottiin pääministerin suulla hillittyä uuden vuoden juhlintaa, sitä ei saatu.

Mutta kyllä katseet voi kääntää valoisampiinkin asiisiin ja ilmiöihin - kuolemaa seuraa uusi elämä. Kun piispa Henrik astui maamme kamaralle, hän tuskin oletti joutuvansa surman suuhun, vieläpä niin nopeasti. Kuitenkin hänen jättämänsä jälki elää tänäkin päivänä tässä maassa, vieläpä hyvin elinvoimaisena. Olkoon pyhän Henrikin esimerkki myös vahvistuksena hiippakunnallemme, joka tänä vuonna viettää perustamisensa 50-vuotisjuhlaa.

Uusi vuosi saattaa tuoda myös muutoksen Lähi-idän loputtomalta näyttäneeseen pattitilanteeseen. Ehkäpä toiveikas odotus palestiinalaisten uuden presidentin mahdollisuuksista vaikuttaa rauhanprosessin etenemiseen ei kuivu kokoon. Ehkäpä rauha vihdoinkin voittaa jalansijaa siellä, jossa Rauhanruhtinas itse aikanaan kulki.

Alkanut vuosi tarjoaa Suomen kristityille erinomaisen mahdollisuuden tutustua omaan uskoonsa ja oman uskonsa historiaan. Siihen kutsuu hiippakunnassamme ja koko Suomessa vietettävä ekumeeninen "Kirkko Suomessa 850 vuotta" -juhlavuosi. On siis tosiaankin syytä myös iloita.

M. Tervaportti

Respekt Elämän puolesta

Joulukuussa kokoontui Studium Catholicumissa hiippakunnan Elämän puolesta -ryhmän jäseniä ja muita kiinnostuneita kuulemaan isä Axel Carlbergin OP esitystä Ruotsissa toimivasta Respekt-järjestöstä.

Kokoontumisen tarkoituksena oli samalla miettiä, voitaisiinko katolisen kirkon puitteissa tapahtuva toiminta elämän puolesta organisoida ja jopa liittää osaksi ruotsalaista Respektiä, jonka puheenjohtajana isä Axel edelleen toimii. Osallistujien arvio oli myönteinen.

Ruotsissa Respekt on saanut varsin arvostetun aseman ennen muuta asiällisen, tietoon perustuvan asenteensa ansiosta. Järjestön verkkosivuille (www.respektlivet.nu) on esimerkiksi kerätty valtava määrä lääketieteen etiikkaa koskevia kysymyksiä ja vastauksia.

Respektin Suomen toiminnan käynnistävä kokous pidetään Studium Catholicumissa lauantaina 29.1.2005 klo 9,00 alkaen. Ilmoittautuminen tilaisuuteen joko Studium Catholicumiin tai Katoliseen tiedotuskeskukseen (tiedot s. 9).

Tervetuloa!

Fides

Seuraava lehti

2/2005

Deadline

21.1.2005

Ilmestyy

4.2.2005

Vuoden 2005 aikataulu

numero	(deadline)	ilmestyy
01	(31.12.)	14.1.
02	(21.1.)	4.2.
03	(11.2.)	25.2.
04	(4.3.)	18.3.
05	(1.4.)	15.4.
06	(29.4.)	13.5.
07	(27.5.)	10.6.
08	(22.7.)	5.8.
09	(19.8.)	2.9.
10	(9.9.)	23.9.
11	(30.9.)	14.10.
12	(21.10.)	4.11.
13	(11.11.)	25.11.
14	(2.12.)	16.12.

Lauantaikurssi Lördagskursen

Helsingin seurakuntien lauantai-
kurssin päivämäärät kevät 2005:

*Lördagskursen under
våren 2005:*

15.1
5.2
5.3
19.3
16.4

Englantilainen koulu,
Mäntytie 14 klo 10.00-
13.45.

*Engelska skolan, Tallvägen
14 kl. 9.30-13.00.*

Sisällysluettelo

TOIMITUKSELTA

2 Pääkirjoitus

UUTISIA

3 Uutisia hiippakunnasta ja maailmalta

4 Juhlavuoden kalenteri

OREMUS

5 Hengellistä aineistoa

PYHIMYS

6 Isä Leo Dehonin ajatuksia
ihmisen hengellisestä kasvusta

PAIMENELTA

7 Joulusaarna

VAKIO-OHJELMAT JA KALENTERI

8 Seurakuntien ja yhteisöjen tapahtumia

ARTIKKELEITA

10 Haastateltavana Hilkka Casagrande

12 Itsehillintä on sydämen ja mielen hallintaa

12 Pävens tal till Norges nye ambassadör

13 Kaksi apokryfikirjaa

14 Pyhä Henrik - Suomen apostoli

LUKJOILTA

15 Pyhän Henrikin reliikistä

AJASSA

16 Juhlavuosi - täydellinen ane

Katolinen hiippakuntalehti Fides

Päätöimittäjä: Marko Tervaportti. Toimitus ja tilaukset: Katolinen tiedotuskeskus, Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puhelin 0208 350751. Fax 09-61294770. Pankkiyhteys: Sampo 800019-1242553. Ilmestyy 14 kertaa vuodessa. Vuosikerta 25 e, ulkomaille 30 e.

Katolskt stiftsblad Fides

Huvudredaktör: Marko Tervaportti. Redaktion och prenumeration: Katolsk informationstjänst, Sankt Henriksplatsen 1, 00140 Helsingfors. Telefon 0208 350751. Fax 09-61294770. Bankförbindelse: Sampo 800019-1242553. Utkommer med 14 nummer årligen. Prenumeration 25 e, till utlandet 30 e.

Paino/tryck: Iprint Oy

URL www.catholic.fi > fides
EMAIL fides@catholic.fi

14.1.2005

Intian valtameren tragedia herätti

Indonesian länsirannikolla tapahtuneen voimakkaan maanjäristyksen hirmuiset seuraukset otettiin Suomessakin vastaan epätoivoina ja täynnä surua. Hiippakuntamme järjesti kuitenkin jo heti tiistaina 28.12. pyhän messun turman uhrien ja heidän läheistensä puolesta. Messun vietti piispamme **Józef Wróbel SCJ** muutaman papin avustamana Pyhän Henrikin katedraalissa. Myöhemmin muistomessuja on järjestetty myös useissa seurakunnissa.

Paavi **Johannes Paavali II** välitti surunvalittelunsa ja osanottonsa heti tapahtuneen Angelus-rukouksen jälkeen toteamalla: "Joulun juhla muuttui surulliseksi, kun tieto Indonesiasta ja muista mailta - Sri Lankaa, Intiaa, Bangladeshia, Myanmaria, Thaimaa-

ta, Malesiaa sekä Maldivi- ja -kohdanneesta maanjäristyksestä seurauksineen Kaakkois-Aasiassa saapui. Rukoilkaamme tämän suunnattoman tragedian uhrien puolesta ja osoittakaamme solidaarisuuttamme kaikkia siitä kärsiviä kohtaan. Toivokaamme myös, että kansainvälinen yhteisö toisi lievitystä tämän luonnonkatastrofin seurauksista kärsiville maille."

Kirkon avustustyö tuhoalueille koordinoituu Suomen Caritaksen kautta, joka välittää avun kansainvälisen Caritaksen ohjaamana turma-alueen paikallisille Caritaksille. "Lisäksi osa keräystuotosta on jo lähetetty Intiaan, jossa tuemme kastittomia lapsia Tamil Nadun osavaltiossa, sanoo Suomen Caritaksen puheenjohtaja **Maila Berchtold**. KATT/VIS

Kaksi monsignorea Suomeen

21.12. saapui hiippakuntaamme tieto, että paavi **Johannes Paavali II** on päivämäärällä 28.10.2004 nimittänyt hiippakunnan yleisvikaarin, kirkkoherra **Marino Trevisinin** (kuvassa oik.) ja hiippakunnan ekonomin, isä **Rudolf Larenzin** (kuvassa vas.) hänen pyhyytensä kappalaisiksi (inter Suos Cappellanos) eli tavallisemmin monsignoreiksi.

Monsignoreja on nykyään neljää eri tasoa, joista kolme ensimmäistä on arvoltaan prelaatteja: 1. apostolinen protonotaari "de numero", 2. apostolinen protonotaari

"soprannumerario", 3. hänen pyhyytensä kunniaprelaatti, ja 4. hänen pyhyytensä kappalainen. Prelaatit saavat käyttää kokovioletta sutaania, hänen pyhyytensä kappalaiset puolestaan mustaa sutaania violetin kirjailuin ja violetta vyötä. Monsignoren kunnianimi voidaan antaa vain hiippakuntapapeille.

Hiippakunnan papistosta myös isä **Robert de Caluwéla** on oman itäisen riituksen mukainen kunnia-arvo, *protonotarius*.

KATT

Påvens nyårsfirande präglat av katastrofen i Asien

Också påvens nyårsfirande präglades av jordbävningkatastrofen i Asien. Påven sade på nyårsdagen att solidariteten med offren för katastrofen i Asien ger hopp om bättre tider under det år som nu börjar.

"Än en gång vill jag upprepa att jag står nära de folk som drabbats av den tragiska naturkatastrofen de senaste dagarna", sade **Johannes Paulus II** när han ledde nyårsdagens middagsbön 'angelus' från sitt fönster mot Petersplatsen, där tusentals människor hade samlats i vintersolen.

"Jag lovar att be för offren för katastrofen och för deras anhöriga", fortsatte påven. "Samtidigt gläder det mig att se den solidaritet som utvecklas i hela världen. Denna känsla av solidaritet ger tillsammans med Guds hjälp gott hopp om bättre tider under det år som nu börjar."

Tidigare på nyårsdagens förmiddag riktade påven "en särskild hälsning till ambassadörerna" från länderna i Asi-

en som drabbats av naturkatastrofen. Det var under en mässa i Peterskyrkan för att fira världsdagen för freden, som katolska kyrkan i år för 38:e gången bjöd in hela världen att fira på den dag som i det katolska kyrkoåret också är en högtid för Maria, Guds moder.

"Det har blivit en viktig tradition att denna dag fira världsdagen för fred", sade påven i sin predikan i mässan som firades vid altaret av de av hans medhjälpare som är särskilt engagerade i fredsarbetet, som statssekreterare kardinal **Angelo Sodano** och utrikesminister ärkebiskop **Giovanni Lajolo**. Medan hans medhjälpare stod vid altaret, satt påven på sin tron under hela mässan, men läste själv hela sin predikan.

"Vid detta tillfälle", fortsatte Johannes Paulus II, "är jag glad över att få tillfälle att rikta hjärtliga nyårsönsknin- gar till ambassadörerna i den diplomatiska kåren vid Heliga stolen. Jag riktar en särskild hälsning till ambassadörerna

från de länder som har drabbats särskilt hårt de senaste dagarna av den väldiga naturkatastrofen."

Påven påminde om att världsdagen för fred 1 januari är "inbjudan till de kristna och till alla människor att visa att de vill bygga fred."

Vid midnatt på nyårsnatten firade påven en mässa i sitt privata kapell för alla jordbävningsoffren i Asien. På nyårsaftons eftermiddag sade Vatikanens presstalesman **Joaquín Navarro-Valls** att påven lovade "be för offrens familjer och för alla som lider av katastrofens följder, men också för alla dem som arbetar för att lindra de drabbade folkens väldiga lidande."

Under mässan, som firades på flera språk, lästes en bön på tyska till Gud att "väcka solidaritet och medkänsla hos dem som viger sig åt terrorismens våld. Låt dem bli medvetna om att våld aldrig gagnar livets värde och människans frihet."

KATT/VATIKANRADION

Caritaksen kirkollinen asema vahvistui

Paavi myönsi avustusjärjestölle julkisen kanonisen aseman.

Paavi **Johannes Paavali II** on viime syksynä kansainvälisen Caritaksen puheenjohtajalle, Tripolin arkipiispalle **Yohana Fouad El-Hagelle** osoittamassaan kirjeessä ilmoittanut korottavansa avustusjärjestön julkiseen kanoniseen asemaan järjestön oman toiveen mukaisesti. Samassa yhteydessä paavi ratifioi Caritas Internationalksen säännöt ja huomautti uuden aseman edellyttävän, että järjestön puheenjohtaja- ja pääsihteeriehdokkaiden on ennen lopullista valintaa saatava paavin hyväksyntä.

Caritaksen uuden aseman katsotaan olevan osoitus kirkon arvostuksesta avustusjärjestön työtä kohtaan eri puolilla maailmaa. Samalla se tiivistää yleismaailmallisen kirkon ja Caritaksen yhteistyötä.

Uuden aseman myötä paavi päätti nimittää Caritakselle neuvonantajan ja määräsi Paavillisen Cor unum -neuvoston toimimaan järjestön toimintaa seuraavana ja tukevana elimenä sekä alueellisella että

kansainvälisellä tasolla. Yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa Caritas saa tukea myös esimerkiksi Vatikanin valtiosihteeristöstä.

KATT/VIS

Caritas Internationalksen kotisivut löytyvät osoitteesta www.caritas.org.

Pyhän Henrikin ja hiippakunnan juhluvuosi on aluillaan

Pyhän Henrikin Suomeen saapumisen 850-vuotisjuhla ja Helsingin hiippakunnan perustamisen 50-vuotisjuhla sattuvat molemmat vuodelle 2005. Tapahtumien johdosta hiippakunta järjestää alkaneen vuoden kuluessa lukuisia liturgisia ja muita juhlatilaisuuksia.

Juhlallisuudet alkavat virallisesti pyhän Henrikin juhlapyhän yhteydessä, jota vietetään sunnuntaina 23. tammikuuta kaikissa seurakunnissa. Ne huipentuvat helmikuun lopussa, jolloin juhlamessun Pyhän Henrikin katedraalissa viettää paavin legaattina maamme saapuva Kölnin arkki-

piispa, kardinaali **Joachim Meisner**.

Jo tammikuussa, ekumeenisen rukousviikon aikana, Helsingin piispa **Józef Wróbel** SCJ matkustaa Roomaan yhdessä arkkipiispojen **Leo** ja **Jukka Paarma** kanssa. Ekumeenisen vierailun aikana kolmikko seurueineen tapaa myös paavi **Johannes Paavali II:n**.

Perinteiseen tapaan Rooman Santa Maria sopra Minerva -kirkossa vietetään tänäkin vuonna ekumeeninen jumalanpalvelus.

Juhlavuoden kunniaksi Apostolinen katumusoikeus-istuin on ilmoittanut olevan

useita mahdollisuuksia täydellisen aneen saamiseksi juhlatilaisuuksien yhteydessä.

Juhlavuoden kalenteri on tämän sivun alalaidassa, ja täydelliseen aneeseen liittyvät tekstit tämän lehden takakanessa.

KATT/VIS

Kardinaali Joachim Meisner saapuu Suomeen paavi Johannes Paavali II:n legaattina helmikuun lopussa. Hän osallistuu kymmenien ulkomailta saapuvien vieraiden kanssa hiippakunnan juhluvuoden päätapahtumiin Pyhän Henrikin katedraalissa.

Ekumeenisesta loppiaisesta tuli lopulta muistojumalanpalvelus

Loppiaisena Turun tuomiorokossa vietetystä ekumeenisesta jumalanpalveluksesta tuli pyhän Henrikin Suomeen saapumisen juhlan sijasta enemmänkin muistojumalanpalvelus Intian valtameren uhrille.

Läsnä oli Suomen korkein johto tasavallan presidenttiä myöten.

Ennen loppusiunausta oman kirkkokuntansa tervehdyksen esittivät myös Helsingin katolisen hiippakunnan piispa **Józef Wróbel** SCJ ja Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa **Leo** ortodoksikirkosta.

Tunnelma oli harras, ja monen silmissä kiilsivät kyneleet, kun kaarinalainen poikakuoro lauloi Agnus Dein.

KATT

Taizé och 40.000 unga firade nyår i Lissabon

Tisdag 28 december inledde 40.000 europeiska ungdomar ett ekumeniskt nyårsmöte i Lissabon i Portugal. I 25 år har det ekumeniska klostret Taizé som bjudit in unga europeer till ett annorlunda nyårsfirande någonstans i Europa. Tiotusentals unga får bo hos familjer och församlingar i Lissabon och omnejd.

Mötet höll på 28 december till 1 januari och bestod av omväxlande bönestunder på 20 språk och diskussionsgrupper där de unga funderar över årets brev från Taizés grundare broder **Roger**. Mötet avslutades 2 januari med att Lissabons ärkebiskop kardinal **José Policarpo** firade en mässa i klostret dos Jerónimos i Lissabon med en meditation av broder Roger.

KATT/VATIKANRADION

Katolinen kirkko Suomessa osallistuu oman juhluvuotensa ohessa ekumeeniseen "Kirkko Suomessa 850 vuotta" -juhluvuoteen (www.kirkko850.fi).

Juhlavuoden kalenteri

850 vuotta pyhän Henrikin Suomeen saapumisesta 50 vuotta Helsingin hiippakunnan perustamisesta

Juhlavuoteen liittyvästä aneesta, ks. s. 16.

Tammikuu

- 13.-20.1. piispojen ekumeeninen pyhiinvaellus Roomaan
- 19.1. ke katedraalissa 18.30: ekumeeninen vesper
- 22.1. la pyhän Henrikin juhlapyhä: katedraalissa ensimmäinen vesper
- 23.1. su juhluvuoden aloitus: kaikissa seurakunnissa pyhän Henrikin messu ja Te Deum
- 30.1. su Herran temppeliintuominen, kynttilänpäivä: Jumalalle omistettun elämän päivä. Sääntökuntalaisten pyhiinvaellus katedraaliin.

Helmikuu

- 26.-27.2. juhluvuoden keskeinen tapahtuma katedraalissa
- 26.2. la katedraalissa 17.00 ensimmäinen vesper, 17.30 iltamessu, 18.30 konsertti: suomalaista sakraalia musiikkia
- 27.2. su katedraalin seurakuntasalissa 9.30 näyttely "Kirkko Suomessa" avajaiset, 10.00 Kalevi Vuorelan luento: "Helsingin hiippakunnan historia"; katedraalissa 11.00 juhlamessu, jonka viettää paavin legaatti, Kölnin arkkipiispa kardinaali Joachim Meisner

Maaliskuu

- 22.3. ti krismamessu katedraalissa, papiston pyhiinvaellus katedraaliin

Toukokuu

- 4.-9.5. hiippakunnan pyhiinvaellus Roomaan
- 29.5. su Kristuksen pyhän ruumiin ja veren juhlapyhä kulkueineen. Keskeinen kulkue katedraalissa.

Kesäkuu

- 17.-19.6. Köyliön pyhiinvaellus ja pyhä messu Köyliössä

Elokuu

- 13.8. la hiippakuntajuhla Stella Marisissa, teemana juhluvuosi

Syyskuu

- 4.9. pyhiinvaellus katedraaliin su 11.00 Henrik, Olavi, Ursula katedraalin vihkimisen juhla
- 11.9. pyhiinvaellus katedraaliin su 11.00 Maria, Birgitta, Risti, Perhe
- 24.9. la pyhiinvaellus Nousiaisiin ja Turkuun

Marraskuu

- 5.11. la 11.00 pyhä messu katedraalissa hiippakunnan vainajien muistoksi, kulkue hautausmaalle, jossa rukoushetki

Joulukuu

- 8.12. to 18.00 Marian kirkossa pyhä messu, perisyntitön sikiäminen: hiippakunnan omistaminen Neitsyt Marian tahrattomalle sydämelle, juhluvuoden päätös

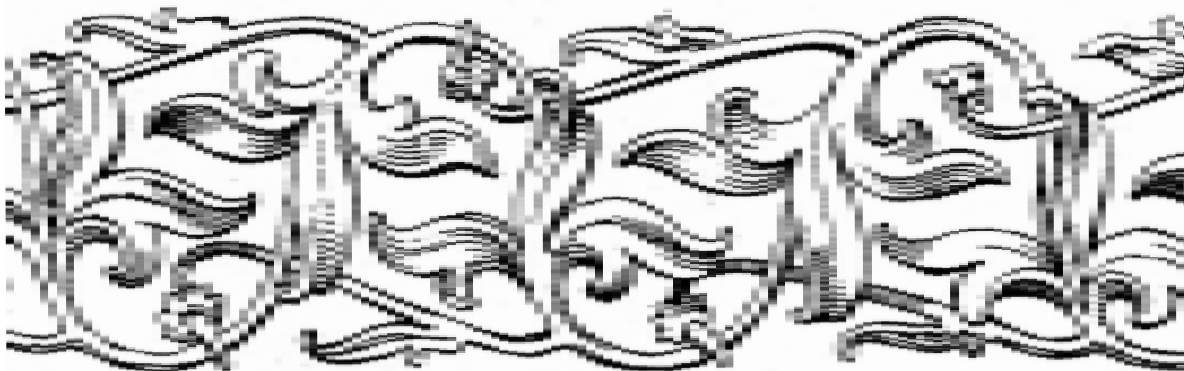

Siunatkoon teitä Jumala, uskonne lähde ja täyttymys, joka Pyhän Henrikin kautta kutsui teidät pimeydestä ihmeelliseen valkeuteensa.
Aamen.

Suuressa laupeudessaan Jumala Pyhän Henrikin lähetystyön ja marttyyrikuoleman kautta synnytti teidät elävään toivoon.
Tehköön hän teidät hänen esirukoustensa tähden osallisiksi iankaikkisesta ja turmeltumattomasta perinnöstä.
Aamen.

Te riemuitsette nyt sanoinkuvaamattoman ilon vallassa, vaikka te voittekkin joutua kärsimään monenlaisissa koettelemuksissa, sillä te saavutatte kerran uskonne päämäärän, sielujenne pelastuksen.
Aamen.

PYHÄN HENRIKIN JUHLAPYHÄN MESSUN LOPPUSIUNAUS

Söndagstankar: Kyndelsmässodagen

En känd teolog nere på kontinenten har i en berömd bok skrivit att Gud har blivit människa för att vi människor skulle bli mer medmänskliga. Jag instämmer, men inte helt och hållet. Visserligen är detta påstående inte fel, men det är försåtligt, tvetydigt, otillräckligt. En sky av vittnen i våra katolska traditioner säger att Gud har blivit människa för att vi människor skall gudomliggöras, för att Guds härlighet skall lysa upp i våra liv, kanske sakta och steg för steg, men med full genomslagskraft när vi en gång helt och fullt får likna Kristus. Det är nämligen först då - när vi genom Andens kraft som bor i oss alltmer liknar Jesus Kristus - det är först då som vi har blivit genuina människor. Först då blir vi det som vi är avsedda att vara, nämligen uppfyllda av Guds härlighet. Även vi blir då ljus av ljus, av samma väsen som Jesus Kristus, inte av egen kraft och förmåga, utan genom Guds nåd. Det är detta som kyndelsmässodagen vill påminna oss om.

Erwin Bischofberger SJ
(Predikan 2 februari 2003)
www.sanktaeugenia.se

Sunnuntait ja juhlapyhät

16.1. KIRKKOVIKON 2. SUNNUNTAI (II)
1L Jes. 49: 3,5-6
Ps. 40:2+4ab,7-8a,8b-9,10. Ks 8a+9a
2L 1 Kor. 1: 1-3
Ev. Joh. 1: 29-34

23.1. PYHÄ HENRIK, PIISPA JA MARTTYYRI, HIIPPAKUNNAN JA KOKO SUOMEN SUOJELIJA, juhlapyhä (III)
1L Siir. 45: 12-20, 4-5
Ps. 126: 1-2ab, 2cd-3, 4-5, 6. Ks 6
2L 2 Kor. 5: 14-20
Ev. Joh. 4: 34-39

tai
1L Viis. 3: 1-9
Ps. 124: 2-3a,3b-5,7b-8. Ks 7a
2L Room. 8: 31b-39
Ev. Matt. 10: 28-33

30.1. KIRKKOVIKON 4. SUNNUNTAI (IV)
1L Sef. 2:3, 3:12-13
Ps. 146: 7-8ab, 8c-9, 10. Ks Matt. 5:3
2L 1 Kor. 1:26-31
Ev. Matt. 5: 1-12a

Rukouksen apostolaatti

Me rukoilemme ...

Tammikuu

Että kaikki, jotka työskentelevät Lähi-Idässä, syventäisivät työtään rauhan puolesta.

Että lähetysmaat saisivat pyhiä ja rohkeita työntekijöitä, jotka innokkaasti julistavat Kristusta.

Helmikuu

Että sairaat ja varsinkin köyhimmät heistä saisivat apua ja huolenpitoa lähimmäisiltään.

Että kaikissa lähetystyöntekijöissä kasvaisi vakaumus, että vain syvä rakkaus Kristukseen auttaa julistamaan evankeliumia vakuuttavalla tavalla.

Böne- apostolatet

Vi ber ...

Januari

Att alla som arbetar i Mellanöstern fördjupar sina insatser för freden.

Att missionsländerna får helgade och modiga apostlar som med iver förkunnar evangelium om Kristus.

Februari

Att de sjuka, särskilt de fattigaste av dem, får hjälp och omsorg av goda människor.

Att alla missionärer växer i övertygelsen om att det bara är genom en innerlig kärlek till Kristus som evangeliet kan förmedlas på ett övertygande sätt.

**Rakasta
Jeesusta,
rakasta
häntä
paljon.
Mutta siksi:
rakasta
uhria vielä
enemmän.**

PIETRELCINALAINEN
PYHÄ PIO

Isä Leo Dehonin ajatuksia ihmisen hengellisestä kasvusta

Jeesuksen pyhän sydämen pappien eli dehoniaanien hengellisen perheen perustaja isä Leo Dehon syntyi La Capellessa Pohjois-Ranskassa 14. 3.1843 ja kuoli 12.8.1925 Brysselissä. Hänet on määrätty julistaa autuaaksi sunnuntaina huhtikuun 24. päivänä 2005 Pyhän Pietarin aukiolla Roomassa. Suomessa asuvat veljeskunnan papit ja joukko seurakuntalaisia, mm. ryhmä maallikkodehoniaaneja, ovat jo valmistumassa tähän tapahtumaan.

Isä Leo Dehon kävi Suomessa vuonna 1907, ja pian hänen käyntinsä jälkeen veljeskunnan ensimmäiset papit tulivat Alankomaista Helsinkiin ja Viipuriin hoitamaan maan pientä katolilaisten joukkoa yhdessä suomalaisen isä Wilfrid von Christiernonin kanssa. Samaan aikaan muutamia ur-suliinisiä tuli Pietarista Karjalan kannakselle. Tämän ur-suliinien uuden haaran perustaja äiti Ursula Ledochowska avasi tyttöjen oppilaitoksen Suomenlahden rannalle. Hänet julistettiin autuaaksi 1983 ja pyhimykseksi 20 vuotta myöhemmin.

Isä Dehonista tulee nyt toinen autuaaksi julistettu, joka on käynyt Suomessa reformaation jälkeen. Häntä pidettiin demokraattisena pap-

pina hänen sosiaalisen ja yhteiskunnallisen toimintansa johdosta. Hän julkaisi 1885 jopa sosiaalisen elämän katekismuksen (*Catechisme Social*), jonka hän oli laatinut paavi Leo XIII:n sosiaalisen kiertokirjeen *Reum Novarum* hengessä. Hän pyrki uudistamaan pappien koulutusta, mutta hän kirjoitti myös useita perusteellisia ja samalla käytännöllisiä opaskirjoja hengellistä elämää varten

Lainaamme isä Dehonin laatiman yhteenedon sisäisen elämän perusteista *La Vie interieure* vuodelta 1919. Siten lukija voi tutustua hänen hengellisiin opetuksiinsa. Ne voivat olla myös sopiva johdanto juuri alkaneeseen eukaristiseen vuoteen.

FRANS VOSS SCJ

Pyhän sydämen retretti Turussa

Isä Frans Vossin SCJ johdolla helmikuun 11-13.2.2005. Retretti alkaa pe klo. 19.00 ja päättyy su klo. 14.00. Aiheena on: valmistaudumme isä Leo Dehonin autuaaksi julistamiseen keväällä.

Ilmoittautumiset Birgittalaisisarille, Ursininkatu 15a, 20100 Turku, puh. 02-2501910, sähköposti birgitta.turku@kolumbus.fi. Tiedustelut Matti Andelin, puh 040 5792426. Kaikki kiinnostuneet ovat tervetulleita.

Yhteenvedo askeesin ja mystiikan eri kehitysvaiheista ja merkityksestä ihmisen sisäisessä elämässä

1. Kaikki hengellisen elämän opettajat mainitsevat seuraavat kolme vaihetta:

Alussa sielun tulee valmistautua ja ihmisen on kuljettava puhdistuksen tietä. On jätettävä kaikki, mikä on esteenä sisäisen elämän kehitykselle, nimittäin synti, luontaiset virheet, kiihtymisen ja itserakkaus. Ihminen kieltäköön itsensä.

Sitten tulee valaiseva tie eli pitkä taival täydellisen rakkauden saavuttamiseksi ja hyveiden omaksumiseksi Kristuksen seuraamisessa. Meidän rukouselämämme, valmiutemme kilvoitteluun ja uhrautuvaisuuteen vahvistuvat ja selkiytyvät Herran elämän salaisuuksien mietiskelyn kautta. Kukin ottakoon vastaan ristinsä.

Kolmanneksi tulee Herran kärsimisen salaisuuksien mietiskely. Tämä on lähinnä siirtymävaihe. Se on Jumalaan yhdistävä tie, se johtaa meidät elämään rakkaudessa, yhteydessä Vapahtajaan. Kuka ei rakastaisikaan häntä, jonka olemme nähneet kärsivän ja kuolevan puolestamme?

2. Nämä kolme vaihetta vastaavat Herramme ajallisen elämän eri vaiheita sekä hänen eukaristista elämäänsä alttarilla.. Messun alussa on valmistautumisen vaihe, johon kuuluvat synnintunnustus ja katumus sekä sen jälkeen sanan palvelus eli Pyhän kirjan lukeminen. Tämä vaihe päättyy uhrilahjojen edeskantoon. Sitten alkaa toinen osa, eukaristian vietto. Se tekee Herran elämänuhrin läsnä olevaksi konsekraation eli muuttumisen ja sitä seuraavien rukousten kautta. Kolmas osa on pyhä kommuunio, jossa Herra itse tulee luoksemme.

3. Herran ajallinen elämä oli valtava messu, eukaristian vietto. Se on jokaisen messun esikuva ja perusta. Herra kantaa meidän kuormamme ja ottaa vastaan sovitustehtävän, nöyryyty tulemaan ihmiseksi ja syntyy Betlehemin köyhyyteen. Hän kestää koettelemukset Egyptissä ja Nasaretissa, ottaa kasteen Jordanissa ja voittaa pahalaisen kiusaukset autiomaassa. Tullessaan maailmaan hän uhraa itsensä, kuten pyhä Paavali sanoo. (*Ecce venio*: Katso, tässä olen, teen mielelläni sinun tahtosi). Hän uhraa itsensä toisen kerran pappi Simeonin käsivarsilla Jerusalemin temppelissä. Hänestä tulee Jumalan Karitsa rukouksensa ja elämänuhrinsa kautta, kun hän vuodattaa verensä Getsemanessa ja Golgatalla. Hänestä tulee elämän leipä, kun hän antaa itsensä eukaristiassa apostoleilleen viimeisellä aterialla, ja hän palaa Isänsä luokse astuessaan taivaaseen.

4. Myös kristityn sielun elämä, erityisesti sisäisen elämän tietä kulkevan kristityn elämä, on kuin suuri messu. Elämässämme on niin kuin messun alussa katumuksen ja parannuksen tekemisen vaihe. Valaistumisen vaihe tulee, kun luetaan pyhiä tekstejä ja rukouksia. Sitten seuraa elämämme uhrilahjaksi antamisen pitkä jakso monine koetuksineen ja uhreineen; se vastaa uhrilahjojen edeskantoa messussa. Lopuksi tulee kommuunio eli yhteyden vaihe, joka syntyy elämän yhteydestä Kristukseen ja kontemplaatiosta maan päällä ja muuttuu ikuisen kirkastumisen tilaksi taivaassa.

5. Pyhä Pietari alleviivaa tätä kristityn tiiviin elämän ja Vapahtajan elämänuhrin välistä yhtäläisyyttä sanoen: "Rakentukaa itekin elävinä kivinä hengelliseksi rakennukseksi" (1 Piet. 2:5). Ja apostoli Paavali sanoo: "Kehotan teitä, veljet: Antakaa koko elämänne pyhäksi ja eläväksi, Jumalalle mieluisaksi uhriksi" (Room. 12:1)

6. Yhteyden elämän erilaiset tiet vaikuttavat tavalla tai toisella meidän henkisiin lahjojimme, ennen kaikkea muistiimme, joka toimii, kun sielumme pysähtyy Jumalan läsnäoloon ja muistamme virheemme häveten ja katuen. Ne vaikuttavat ymmärrykseemme, joka työskentelee eniten rukoillessamme ja mietiskellessämme Vapahtajan elämän salaisuuksia. Lopuksi ne vaikuttavat tahtoomme, joka on ratkaiseva tekijä sydämemme hengellisissä taisteluissa, hartaassa rukouksessa sekä yhteydessä Herramme ja hänen jumalallisen sydämensä kanssa.

7. Jumalalliset hyveet muistuttavat kukin omalla tavallaan myös sisäisen elämän eri teistä. Usko on ratkaiseva elämälle Jumalan läsnäolossa ja ainoan Jumalan yhteydessä. Toivo on tärkeä kristillisen täydellisuuden saavuttamiselle. Se ohjaa meitä valloittamaan taivaan. Rakkaus (caritas) on ratkaiseva niillä teillä, jotka yhdistävät meidät Vapahtajaamme, pyhään eukaristiaan, Jeesuksen pyhään sydämeen ja Jumalan rakkauden mietiskelyyn.

8. Erilaiset hengelliset tiet voivat myös olla erityisessä suhteessa Pyhän Kolminaisuuden eri persooniin. Menemme Isän luokse, kun elämme Jumalan läsnäolossa. elämme uskosta ja ylistämme ainoata Jumalaa. Menemme Pojan luokse eläen yhteydessä Herramme kanssa ja hänen äitinsä Marian kanssa sekä pyhässä eukaristiassa ja pyhän sydämen rakkaudessa. Liitymme Pyhään Henkeen noudattamalla hänen ohjaustaan ja mietiskelemällä hänen lahjojensa runsautta.

9. Antakaamme Jumalan Hengen johtaa itseämme rukoukseen ja rukoilkaamme tätä armolahjaa Jumalalta, jotta pääsemme yhteyteen hänen kanssaan ja pysymme hänessä ja hän pysyy meissä (Joh. 15). Pitäkäämme aina yhteys pyhään sydämeen ensiarvoisen tärkeänä hengellisessä elämässämme. Ammentakaamme riemuiten vettä pelastuksen lähteestä (Jes. 12:3). Kuten olemme nähneet, yhteys pyhään sydämeen yhdistää ja tekee täydellisiksi kaikki tiet, jotka johtavat Jumalan luokse ja hänen rakkautensa.

Joulusaarna

**Piispamme saarna jouluyönä 2004
Pyhän Henrikin katedraalissa.**

tullut tekemään elämänsä itselleen mukavaksi, vaan perustaakseen Jumalan valtakunnan maan päälle. Siksi se koti, jota hän kaipaa, ei ole rakennus, jossa hän eläisi oman perheensä kanssa, vaan hänen kotinsa on ihmisyyden.

Siksi Jeesus ei alusta alkaen etsinyt palatsia. Mutta silti hän ilmeisesti halusi tulla ihmiseksi tahrattoman äidin helmaan. Ja hän halusi, että Joosef, aivan tavallinen puuseppä antaisi hänelle suojan ja huolehtisi hänestä. Tosin evankeliumi kertoo Joosefin olleen oikeamielisen, pyhän miehen.

Jeesuksella ei edes myöhemmin ollut omaa taloa, jossa hän saisi kallistaa päänsä ja kokea olonsa kodikkaaksi. Myöskään hänen äitinsä ei voinut pitää häntä enää luonaan. Jeesuksen koti oli niiden sisarien ja veljien luona, jotka suuntasivat elämänsä hänen ilosanomansa mukaan. Kun ”Jeesuksen äiti ja veljet olivat saapuneet paikalle (...) ja hänelle tuotiin sana: ’Äitisi ja veljesi ovat tuolla ulkona ja kysyvät sinua.’ Mutta Jeesus vastasi heille: ’Kuka on äitini? Ketkä ovat veljiäni?’ Hän katsoi ihmisiin, joita istui joka puolella hänen ympärillään, ja hän sanoi: ’Tässä ovat minun äitini ja veljeni. Se, joka tekee Jumalan tahdon, on minun veljeni ja sisareni ja äitini.’ (Mark. 3:31-35)

Sama periaate oli voimassa jo hänen syntymänsä aikoina. Hänen ympärillään eivät olleet vain Maria ja Joosef, vaan myös paimenet, tietäjät idästä sekä Hanna ja Simeon. Niin kuin evankeliumi kertoo, he kaikki kuuntelivat Jumalan sanaa, palvoivat Jeesusta ja saivat siitä suuren ilon. Herodeksella ei ollut tästä ilosta aavistustakaan. Hän oli tarpeeksi tyytyväinen valtaansa ja tämän vallan vuoksi hän oli valmis surmaamaan viattomia lapsia.

Rakkaat sisaret ja veljet! Lokakuusta lähtien olemme viettäneet eukaristian vuotta. Eukaristiaan kätkeytyy meidän pelastuksemme salaisuus. Siihen sisältyy myös Jeesuksen syntymän ja elämän todellisuus. Siihen sisältyy hänen elämänsä ihmisten parissa ja ihmisten puolesta, elämä, jonka hän kerran aloitti Maria-äitinsä sylissä. Eukaristian sakramentissa tämä elämä jatkuu katkeamattomana ja se jatkuu siinä niin kauan kuin yksikin pappi maan päällä elää. Jeesus ei syntyessään etsinyt itselleen palatsia, ja myöhemmin hän löysi kotinsa ihmisten luona. Niin kuin tähän päivään asti on ollut ja maailman loppuun asti on oleva, ovat Jeesuksen äiti, hänen sisarensa ja veljensä niitä, jotka kuulevat hänen sanansa ja kokoontuvat hänen eukaristisen ruumiinsa ja verensä ääreen. He muodostavat kirkon, hänen ystäviensä yhteisön.

Jokaisessa viettämässämme eukaristiassa Jeesus syntyy meitä varten ja on meitä varten alttarilla. Eukaristiassa me kohtaamme hänet ja palvomme häntä, todellista ja elävää Jumalan Poikaa, niin kuin aikanaan tekivät Maria, Joosef, paimenet, tietäjät, Hanna ja

Simeon. Samaa asiaa painottaa Johannes Paavali II apostolisessa kirjeessään ”*Mane nobiscum Domine*”:

”Me uskomme, että Jeesus on todellisesti läsnäoleva eukaristisissa muodoissa. [...] Kristus tulee olemuksellisesti, kokonaan ja täydellisesti läsnäolevaksi ruumiinsa ja verensä todellisuudessa. Siksi usko edellyttää, että eukaristian edessä olemme tietoisia siitä, että seisomme itsensä Kristuksen edessä. [...] Eukaristia on läsnäolon salaisuus, jonka kautta Kristuksen lupaus olla kanssamme aina maailman loppuun asti toteutuu korkeimmalla tavalla.” (Nro 16)

Rakkaat sisaret ja veljet! Jeesuksen Kristuksen syntymäjuhla muistuttaa meitä joka vuosi juuri tästä todellisudesta, että Jumala on todella tullut ihmiseksi ja hän on myös jäänyt meidän keskellemme ja meitä varten eukaristiassa. Yrittäkäämme mekin tässä juhlassa sielumme silmiin nähdä hänet alttarilla ja rukoilla häntä. Minä toivon, että te koette tästä kohtaamisesta yhtä suurta iloa kuin aikanaan ensimmäiset todistajat kokivat siemen äärellä. Aamen.

Rakkaat sisaret ja veljet!

Jouluna on aivan erityyinen, lämminhenkinen ilma- piiri. Jokaisessa katolisessa kirkossa ja monissa katolisissa kodeissa on vähintäänkin pieni seimi, jossa on Jeesuslapsi, hänen äitinsä ja pyhä Joosef. Kodissamme se muistuttaa meitä Jeesuksen Kristuksen syntymän olosuhteista. Niin kuin evankeliumi kertoo: ”Heidän siellä ollessaan tuli Marian synnyttämisen aika ja hän synnytti pojan, esikoisensa. Hän kapaloi lapsen ja pani hänet seimeen.” (Luuk. 2:6-7)

Jeesus tuli maailmaan hyvin köyhänä. Voimme kysyä oliko se sattumaa vai välttämättömyyttä. Eikö hänen arvolleen olisi ollut sopivampaa syntyä esimerkiksi kauniiseen Herodeksen tai roomalaisen käskynhaltijan palatsiin? Inhimillisesti katsoen olisi ollut niin. Mutta silloin nousee uusi kysymys: Olisiko maailman kauneinkaan palatsi arvollinen Jumalan asunnoksi? Siihen vastaus on kielteinen. Jo Salomo oli tietoinen siitä. Kun hän halusi rakentaa Jumalan huoneen, hänen täytyi

todeta: ”Mutta kuinka kukaan kykenisi rakentamaan hänelle asuntoa? Eiväthän taivasten taivaatkaan ole hänelle kyllin avarat!” (2. Aik. 2:5)

Vaikka Jeesus oli Jumalan Poika, hän halusi jakaa kanssamme ihmisen elinolot. Hän teki sen myös aivan erityisellä tavalla. Evankeliumia lukessamme huomaamme mielenkiintoisen seikan. Kun hän lähti lapsuudenkodistaan ja aloitti messiaanisen toimintansa, hänellä ei ollut enää omaa kotia. Jeesus vastasi erälle kirjanoppineelle, joka halusi jäädä hänen luokseen: ”Ketuilla on luolansa ja taivasten linnuilla pesänsä, mutta Ihmisen Pojalla ei ole, mihin päänsä kallistaisi.” (Matt. 8:20)

Onko hänen kodittomuutensa vain merkki hänen köyhyydestään vai onko siihen myös toinen, syvempi perusta? Olen vakuuttunut siitä, että hänen syntymänsä seimeen ja hänen elämänsä ilman kotia liittyvät kiinteästi hänen tehtävänsä päämäärään. Toisin sanoen näillä tosiasioilla on erityinen vertauskuvallinen merkitys. Hän ei

STUDY CIRCLE IN ENGLISH

Knowing God

What is theology? A collective reading of St Thomas Aquinas' masterpiece, *Summa Theologiae*, will take place at Studium Catholicum. No previous knowledge is needed.

The meetings are lead by Fr Antoine Lévy OP, DD.

First meetings in the spring: Saturday Jan. 22nd at 2 p.m., Saturday Feb. 12th at 2 p.m. and Saturday Feb. 19th.

Holy Mass will be celebrated on the same days at 12.30 (at 12.00 on Feb. 19th). Coffee will be served followingly.

Studium Catholicum, Ritarikatu 3 A 4, 00170 Helsinki. Tel: 09- 612 06 711. WELCOME!

Vakio-ohjelma

Helsinki

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-6824040, fax 09-6224618. Sähköposti henrik@catholic.fi.

La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu; **su** 9.45 missa latina, 11.00 päämessu, 12.30 eri kielisiä messuja ja perhemessu, 18.00 iltamessu. **Ma, ke, pe**, messu 18.00; **ti, to** messu 7.30. **Ke** 17.30 ruusukkorukous; **pe** 17.30 adoraatio. **Ke, la** 19.30 neokat. yhteisön liturgia. Rippiaika **la** 17.00-17.45 ja sopimuksen mukaan.

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. 09-2411633, fax 09-2411634. Sähköposti maria@catholic.fi. Kotisivu maria.catholic.fi.

Su 10.00 päämessu suomeksi (1. sunn. ruotsiksi/suomeksi), kirkkokahvit; 11.30 messu (1. sunn. suomeksi/ruotsiksi, 2. sunn. englanniksi, 3. sunn. suomeksi/vietnamiksi, 4. sunn. saksaksi, (5. sunn. perhemessu suomeksi), kirkkokahvit; 18.30 iltamessu. **Ma** 13.30 messu; **ke, pe** 7.15 aamumessu; **ti, to, la** 18.30 iltamessu. **Ti** 18.00 ruusukkorukous, **to** 18.00 vesper. Rippitilaisuus: **ti** ja **la** 18.00-18.30 tai sopimuksen mukaan.

Turku

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. 02-2314389, fax 02-2505090. Sähköposti birgitta@catholic.fi. Kotisivu birgitta.catholic.fi

Su 10.30 päämessu, 18.30 iltamessu englanniksi/Mass in English, **ma, ke, pe, la** 7.30 aamumessu, **ti, to** 18.30 iltamessu. **To** 18.00 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan.

Jyväskylä

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. 014-612659, fax 014-612660. Sähköposti olavi@catholic.fi. Kotisivu olavi.catholic.fi

Su 10.30 päämessu. **Ke** 18.00 iltamessu. Tiedot muiden arkipäivien messuista puhelimittain ja kirkon ovelta. Rippitilaisuus sopimuksen mukaan. Messut Jyväskylän kirkossa yleensä: **ma** 18.00 (sisarten kappelissa), **ti** 7.00, **ke** 18.00, **to** 7.00, **pe** 7.00 **la** 8.00. Poikkeukset seurataa kirkon ilmoitustaululta.

Tampere

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. 03-2127280, fax 03-2147814. Sähköposti risti@catholic.fi. Kotisivu www.kolumbus.fi/risti.

Su 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 18.00 iltamessu/Mass in English. **Ti, to** 7.30 aamumessu, **ma, ke, pe** 19.00 iltamessu. **Ke** 18.40 iltarukous. **pe** 18.30 adoraatio. **La** messu kysy papilta. Rippi jokapäivä puolittuntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. Matkat, katekeesipäivät ja lastenkerhot yms. saattavat aiheuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantain messuajat vaihtelevat. Tarkista kirkon ilmoitustaululta.

Kouvola

Pyhän Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola. Puh. 05-3711251. Sähköposti ursula@catholic.fi. Kotisivu www.sci.fi/~stan. Pankkiyhteys: Sampo 800015-1888441.

Su 11.00 (1., 2. ja 5. sunn.) tai 18.00 (3. ja 4. sunn.) päämessu kirkossa, **to** 18.00 iltamessu. Joka kuukauden 1. **pe** messu ja adoraatio klo 18.00, paaston aikana perjantaisin ristintien hartaus klo 18.00. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan. Kirkkoherra tavattavissa parhaiten torstaisin.

Oulu

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu. Puh. ja fax 08-347834. Isä Paolon gsm 041-5731595. Sähköposti perhe@catholic.fi.

Su 11.00 päämessu. **Ma, ti, ke, pe** 18.30 iltamessu. **Ke, la** 19.00 neokatekume-naaliyhteisön liturgia. Rippitilaisuus **pe** 17.30 - 18.30, puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan.

Helsinki

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

15.1. la 10.00 lauantaikurssi englantilaisessa koulussa, 9.45 uskonnonopetus ranskaksi (11.00 messu), 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
16.1. kirkkovuoden 2. sunnuntai: 9.45 lat/engl, 11.00 päämessu, 12.30 messu ruotsiksi/mässä pa svenska, 16.00 messu Porvoossa, 18.00 iltamessu
19.1. ke huom! 17.45 messu, 18.30 (messun jälkeen) ekumeeninen iltarukous
22.1. la 17.00 juhlallinen pyhän Henrikin I vesper, 18.00 aattomessu
23.1. kirkkovuoden 3. sunnuntai, pyhä Henrik, hiippakunnan ja koko Suomen suojelija, juhlapyhä: 9.45 lat/esp, 11.00 päämessu, 12.30 messu venäjäksi, 14.30 ekumeeninen vaellus päättyy kirkossamme, 16.00 messu Tikurilassa, 18.00 iltamessu
24.1. ma 18.30 johdantokurssi seurakuntatalissa
29.1. la 9.45 uskonnonopetus ranskaksi (11.00 messu), 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
30.1. kirkkovuoden 4. sunnuntai, Herran temppeiliintuominen, kynttiläpäivä, juhla: 9.45 lat/engl, 11.00 päämessu (messun jälkeen uskonnonopetus ensikommuniotiä varten, 18.00 iltamessu
5.2. la 10.00 lauantaikurssi englantilaisessa koulussa, 9.45 uskonnonopetus ranskaksi (11.00 messu), 17.40 vesper, 18.00 aattomessu, 15.00-22.00 karnevaalit seurakuntatalissa

----- Diaspora -----
Porvo: 16.1.; 20.2. su 16.00
Tikkurila: 23.1. su 16.00

Pyhän Marian seurakunta

15.1. la 9.30 messu ruotsiksi/mässä pa svenska, 10.00 lauantaikurssi/lördagkursen Englantilaisessa koulussa, 11.00 messu suomeksi/mässä pa finska, 18.30 aattomessu
16.1. kirkkovuoden 2. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi/Mass in Finnish, 11.30 messu suomeksi/vietnamiksi, 18.30 iltamessu
17.1. ma 13.30 messu ja maanantaiklubi
18.1.-25.1. ekumeeninen rukousviikko
22.1. la 16.30 messu Riihimäellä, 18.30 aattomessu
23.1. kirkkovuoden 3. sunnuntai, pyhä Henrik, hiippakunnan ja koko Suomen suojelija, juhlapyhä: 10.00 messu suomeksi/Mass in Finnish, 11.30 messu saksaksi/Messe auf Deutsch, 18.30 iltamessu
28.1.-30.1. messupalvelijoiden leiri Stella Marikessa
29.1. 10.00-14.00 ensikommunio-opetus Englantilaisessa koulussa, 18.30 aattomessu
30.1. kirkkovuoden 4. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi/ Mass in Finnish, 11.30 perhemessu suomeksi, 18.30 iltamessu
5.2. la 9.30 messu ruotsiksi/mässä pa svenska, 10.00 lauantaikurssi/lördagkursen Englantilaisessa koulussa, 11.00 messu suomeksi/mässä pa finska, 18.30 aattomessu

----- Diaspora -----
Hanko (Täktölin kappeli): 2.4. la klo 16.00

Karjaa (Pyhän Katarinankirkko): 8.5. su klo 15.00

Lohja (Pyhän Laurin kirkko): 22.5. su klo 14.00

Riihimäki (Siunauskappeli): 22.1.; 12.2.; 12.3.; 9.4.; 7.5. la klo 16.30

Turku

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

15.1. la 9.30 katekeesi, 13.00 perhemessu
16.1. kirkkovuoden 2. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.30 Mass in English
18.1. ti 19.00 informaatiokurssi
23.1. kirkkovuoden 3. sunnuntai, pyhä Henrik, hiippakunnan ja koko Suomen suojelija, juhlapyhä: 10.30 päämessu, 18.30 Mass in English
25.1. ti 19.00 teologinen opintopiiri
30.1. kirkkovuoden 4. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.30 Mass in English
1.2. ti miestenpiiri
4.2. pe 17.00 katekeesi Porissa, 18.00 messu Porissa
5.2. la 9.30 katekeesi, 13.00 perhemessu

----- Diaspora -----
Ahvenanmaa: 19.2. la 10.30 messu
Pori: 4.2. pe 17.00 katekeesi, 18.00 messu

Miestenpiiri kokoontuu iltamessun jälkeen kuukauden ensimmäisenä tiistaina.

Jyväskylä

Pyhän Olavin seurakunta

14.1. pe 18.00 messu Kiteellä
15.1. la 9.45 uskonnonopetus Joensuu-ssa, 11.00 messu Joensuussa, 16.00 messu Varkaudessa
16.1. kirkkovuoden 2. sunnuntai: 10.30 päämessu, 16.00 messu Mikkelissä
19.1. ke 7.00 messu, 18.00 ekumeeninen vesper. Vesperin jälkeen ekumeeninen iltai
20.1. to 14.00 seniorien kokous
22.1. la 9.00 lauantaikurssi, 10.30 informaatiokurssi, 12.15 pyhä messu
23.1. kirkkovuoden 3. sunnuntai, pyhä Henrik, hiippakunnan ja koko Suomen suojelija, juhlapyhä: 10.30 päämessu
26.1. ke (Wed): 18.00 English Mass
29.1. la huom! 10.45 uskonnon opetus Savonlinnassa, 12.00 messu Savonlinnassa
30.1. kirkkovuoden 4. sunnuntai: 10.30 päämessu, 16.00 messu Kuopiossa
2.2. ke Herran temppeiliintuominen, kynttiläpäivä, juhla: 18.00 messu

----- Diaspora -----
Joensuu: (Ort. kirkon srk-sali, Kirkkokatu 32) 15.1.; 12.2.; 5.3.; 9.4.; 7.5. la klo 11.00, uskonnonopetus alkaa klo 9.45

Kitee: (Lut. kirkko; Kappelintie 4) 14.1.; 11.2.; 4.3.; 8.4.; 6.5. pe klo 18.00

Kuopio: (Ort. tuomiokirkon srk-sali, Snellmaninkatu 8) 30.1.; 27.2.; 20.3.; 24.4.; 29.5. su klo 16.00

Mikkeli: (Lut. tuomiokirkon krypta, Savilahdenkatu 20) 16.1.; 13.2.; 6.3.; 10.4.; 8.5. su klo 16.00

Savonlinna: (Ort. rukoushuone, Erkonkatu 11) 29.1. huom! poik. klo. 12.00; 26.2.; 19.3.; 23.4.; 28.5. la klo 11.00, uskonnonopetus alkaa klo 9.45

Varkaus: (Ort. kirkko, Taipaleentie 26) 15.1.; 12.2.; 5.3.; 9.4.; 7.5. la klo 16.00

Lasten uskonnonopetus vuonna 2005 (kevätlukukausi): 22.1.; 19.2.; 12.3; 16.4.; 21.5.

Seniorit: 20.1.; 17.2.; 17.3.; 21.4.; 19.5.

English Mass: 26.1.; 16.2.; 16.3.; 20.4.; 18.5.

Kouluvuonna 2004-2005 järjestämme johdantokurssin katoliseen uskoon Pyhän Olavin seurakunnassa Jyväskylässä. Kurssi on ilmainen ja tarkoitettu sekä muuten asiasta kiinnostuneille että heille, joilla on aikomus liittyä katoliseen kirkkoon. Informaatiokurssi pidetään samaan aikaan lasten uskonnonopetuksen kanssa lauantaisin (22.1.; 19.2.; 12.3.; 16.4; 21.5.2005) klo. 10.30 seurakuntamme tiloissa. Tervetuloa!

Tampere

Pyhän ristin seurakunta

15.1. la 9.30 katekeesi, 14.00 perhemes-
su, 14.40 perhejuhla
16.1. kirkkovuoden 2. sunnuntai: 10.30
päämessu, 14.00 messu puolankiel-
lä, 18.00 English Mass
22.1. la 10.30 lastenkerho, 12.30 perhe-
messu
23.1. kirkkovuoden 3. sunnuntai, pyhä
Henrik, hiippakunnan ja koko Suomen
suojelija, juhlapyhä: 10.30 päämessu,
18.00 Mass in English
29.1. la 16.00 messu Vaasassa
30.1. kirkkovuoden 4. sunnuntai: 10.30
päämessu, 18.00 Mass in English
2.2. ke Herran temppeliintuominen, kyntti-
lähpäivä, juhla: 18.40 iltarukous, 19.00
juhlamessu

----- Diaspora -----
Hämeenlinna: (Matti Alangon katu 11) 6.2.;
6.3. klo su 15.00
Kurikka: (kysy kirkkoherralta) 8.1.; 26.2.;
12.3. la 18.30
Lapua: (kysy kirkkoherralta) 8.1.; 26.2.;
12.3. la 9.00
Pietarsaari: (Pyhän Mikaelin kappeli) 8.1.;
26.2.; 12.3. la 12.00
Vaasa: (ort. seurakunnan seurakuntasali,
Koulukatu 45) 8.1.; 29.1.; 26.2.; 12.3. la
16.00

Kouvola

Pyhän Ursulan seurakunta

16.1. kirkkovuoden 2. sunnuntai: 18.00
päämessu
20.1. to 18.00 iltamessu
23.1. kirkkovuoden 3. sunnuntai, pyhä
Henrik, hiippakunnan ja koko Suomen
suojelija, juhlapyhä: 18.00 päämessu
27.1. to 18.00 iltamessu
30.1. kirkkovuoden 4. sunnuntai: 11.00
kynttiläläpäivän juhlamessu
3.2. to 18.00 iltamessu

----- Diaspora -----
Lahti: 8.1.; 5.2.; 5.3.; 2.4.; 7.5. klo 16.00
pyhä messu ja klo 14-16 uskonnonope-
tus ortodoksissa kirkossa
Lappeenranta: 19.12.; 16.1.; 20.2.; 20.3.;
17.4.; 15.5. klo 11.30 ortod. kirkossa
Haminan Huom. uusi paikka! Mannerhei-
mintie 12 (Kulmakivi): 23.1.; 27.2.; 24.4.;
22.5. klo 11.00

Uskonnonopetus:
Kouvola: 11.12.; 15.1.; 12.2.; 12.3.; 9.4.;
14.5. klo 11-13.00 ja klo 13.00 pyhä mes-
su
Lahti: 4.12.; 8.1.; 5.2.; 5.3.; 2.4.; 7.5. klo 14-
16.00

Oulu

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

14.1. pe 18.00 pyhän sakramentin palvon-
ta (adoratio)
15.1. la 11.00 uskonnonopetus koululai-
sille
16.1. kirkkovuoden 2. sunnuntai: 11.00
päämessu, 13.30 Mass in English, 17.00
messu Torniossa
22.1. la 11.00 uskonnonopetus koululai-
sille
23.1. kirkkovuoden 3. sunnuntai, pyhä
Henrik, hiippakunnan ja koko Suomen
suojelija, juhlapyhä: 11.00 päämessu
28.1. pe 18.00 pyhän sakramentin palvon-
ta (adoratio)
29.1. la 11.00 uskonnonopetus koululai-
sille
30.1. kirkkovuoden 4. sunnuntai: 11.00
päämessu, 13.30 Mass in English, 17.00
messu Raahessa
4.2. pe 18.00 pyhän sakramentin palvon-
ta (adoratio)
5.2. la 11.00 uskonnonopetus koululaisil-
le

----- Diaspora -----
Raahes: 30.1. su 17.00
Rovaniemi:
Tornio: 16.1.; 6.2. su 17.00

TOIMISTOT

Katekeettinen keskus

Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Puh. (09)
2416095, fax (09) 5885157. Sähköposti
katekeesi@catholic.fi, kotisivu www.
katekeettinenkeskus.fi

Katolinen tiedotuskeskus

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki.
Puh. 0208350751, fax 09-61294770. Säh-
köposti info@catholic.fi. Kotisivu
www.catholic.fi

KESKUKSET

Ekumeeninen keskus

Myllyjärvi, 02740 Espoo. Puh. 09-
8557148.

Stella Maris

Sirkkoontie 22, 09630 Koisjärvi. Puh. 019-
335793, fax 019-335892.

Studium Catholicum

Ritarikatu 3b A, 00170 Helsinki. Puh. 09-
61206711, fax 09-61206710. Email:
kirjasto@studium.fi

Kirjasto on avoinna tiistaisin ja tors-
tain klo 10 - 16 sekä keskiviikkoisin klo
10 - 18.
Dominikaanit viettävät kappelissaan
messua tavallisesti klo 8.00 maanantais-
ta perjantaihin.

Suomen Caritas

Maneesikatu 2A, 00170 Helsinki. Puh 09-
1357998, fax 09-68423140. Sähköposti
info@caritas.inet.fi. www.caritasfinland.fi

TAPAHTUMIA

Academicum Catholicum

Ellei muuta mainita, kokous pidetään Stu-
dium Catholicumissa, Ritarik. 3b A, Hel-
sinki. Tilaisuudet ovat avoimia kaikille.

Lauantaina 29.1. klo 16 Messu AC:n
suojeluspyhityksen Tuomas Akvinolai-
sen kunniaksi Pyhän Marian kirkossa Isä
Teemu Sipon johdolla, isä Axel Carlberg
saarnaa. Klo 17 seurakuntasalissa isä
Teemu Sipon puhuu reliikeistä ja niiden
merkityksestä katolisissa kirkossa./
Mässä i St. Maria med anledning av AC:s
skyddspatron Thomas av Aquinos festdag
tillsammans med fader Teemu Sippon
och fader Axel Carlberg. Kl. 17 i församlings-
salen talar fader Teemu Sippon om relik
och deras betydelse i katolska kyrkan.
Torsdagen 17.2. kl. 18.30: Föredrag av fa-
der Axel Carlberg: Finns det en kristen
bioetik? De senaste bioetiska landvinning-
arna såsom kloning, stamcellsforskning
och alltmer raffinerad fosterdiagnostik
kräver en etisk respons. Hur kan etiken
inom detta område formuleras i ett plura-
listiskt samhälle där meningarna går i sär
om livets mening? Och vad är den kristna
traditionens särskilda bidrag i denna de-
batt?/Isä Axel Carlberg puhuu kristillisestä
bioetiikasta.

Torstaina 17.3. klo 18.30: Kalevi Vuore-
relan AC:n perustajan isä Willfrid von
Christiersonin kirjeenvaihtoon perustuva
kuvaus hiippakunnan tunnelmista viime
vuosisadan alkuvuosikymmeninä./ Kale-
vi Vuorelans skildring av stämningar i stif-
tet under de första årtiondena av förra
seklens baserad på brevväxling av ACS
grundare fader Willfrid von Christierson.

Torstaina 7.4. klo 18.00 AC:n jäsenet
kutsutaan vuosikokoukseen, jossa käsi-
tellään sääntömääräiset asiat. Vuosi-
kokouksen jälkeen n. klo 18.30 raamatun
tutkimusta sisar Veronica Tournierin, OP,
johdolla./ Torsdagen 7.4. kl.18.00 sam-
mankallas ACs medlemmar till årsmöte.
På årsmötet behandlas stadgämnena
ändren. Ca kl. 18.30 bibelstudium med
syster Veronica Tournier, OP: Skapelse-
berättelserna och gätan människa.

Toukokuussa teemme retken yhdes-
sä P. Henrikin Seuran kanssa, tarkemmat
tiedot julkistetaan myöhemmin./I Maj gör

vi en utflykt med St. Henriks sällskap. Pro-
grammet publiceras senare.

Catholic Students' Club

Welcome to the **Rosary and Holy Mass**
(Latin/English) in St. Henry's Cathedral on
the following Tuesday evenings at 18.00:
Spring term schedule not yet ready. For
students and young adults and anyone in-
terested in the Catholic Faith.

Elämän puolesta

Ryhmä jatkaa työskentelyä isä Axel Carl-
bergin OP johtamana ruotsalaisen Res-
pekt-järjestön rinnalla. Seuraava tapaa-
minen, jossa rinnakkaisen järjestön toi-
minta käynnistetään Suomessa, on alus-
tavasti lauantaina 29.1. Helsingissä. Ter-
vetuloa! Ks. s. 2.

Karmeliittamaallikot

Hiljainen rukous ja vesper maanantaisin
Pyhän Henrikin katedraalin sakramentti-
kappelissa klo 17.00-17.45. Tervetuloa!

Kirjallisuuspiiri

Kokoontuu kevätkaudella Studium Catho-
licumissa Ritarik.3b A. 3. kerros klo 18.30
to 27.1. A.J. Cronin: Taivasten valta-
kunnan avaimet
to 10.2. Willa Cather: Kuolema noutaa
arkkipiispan
pe 4.3. Rolf Hochhuth: Sijainen
HUOMPÄIVÄ
to 21.4. Giovanni Guareschi: Isä Ca-
millo-kirjat
to 12.5. Margaret Atwood: Alias Jane

Maanantaiklubi

Maanantaiklubi kokoontuu Pyhän Marian
seurakuntasalissa maanantaisin klo
14.00. Messu ennen kokoontumista klo
13.30. Kaikki ovat tervetulleita!
17.1. Kevätkausi alkaa

Pyhän Henrikin seura

Karnevaalit - katso erillinen ilmoitus tällä
sivulla.

Rakkaiden lähetysissaret

Adoraatio maanantaisin klo 18.00 ja pyhä
messu perjantaisin klo 18.00. Tervetuloa!
Kaarikuja 2 K 60, Kontula, Helsinki. Puh.
09-3403795.

Teresa ry

Teresat kokoontuvat pääasiallisesti Py-
hän Marian seurakuntasalissa, Mäntytie
2, joka kuukauden 1. ja 3. tiistai. Ilta alkaa
messun vietolla Pyhän Marian kirkossa
klo 18.30. Messua edeltää ruusukkoruko-
us klo 18.00 alkaen.

Tiistai 18.1. Kevätkauden avaus. Outi
Kecskeméti kertoo: Kirkonpöytäkirja jul-
listetut pyhimykset

Tiistai 15.2. Vuosikokous ilman vaa-
leja. Elina Suolahti ja Martti Berger esitte-
levät kaksi mielenkiintoista hiljaittain suo-
mennettua kirjaa: 1200-luvulla eläneen
piispa Richard de Bury'n teoksen Filo-
biblon eli Kirjojen rakastamisesta sekä
italialaisen Michele Ranchettin (s.1925)
runokirjan Päätössanoja (Verbale).

Lauantai 12.3. Kirpputorin pystytys klo
13.00 - 17.00 P. Marian seurakuntasali-
ssa

Sunnuntai 13.3. Kirpputorimyyjäiset
klo 11.15 - 14.00

Maaliskuussa menemme teatteriin,
tarkemmat tiedot ilmoitetaan myöhem-
min.

Tiistai 19.4. Ohjelman aihe vielä auki.
Tiistai 10.5. Teresojen ohjelmallinen
kevätjuhla.

Teresa ry on Helsingin molempien katolisten
seurakuntien yhteinen yhdistys. Toimimme pää-
kaupunkiseudulla Pyhän Henrikin ja Pyhän Mari-
an seurakuntien karitatiivisen työn hyväksi jär-
jestämällä myyjäisiä, joiden tuotosta luovutam-
me kirkkoherrojen jaettavaksi avustuksia van-
husten, sairaiden ja lasten tarpeisiin, sekä tu-
emme nuorten toimintaa. Yhdistyksellä on myös
tärkeä tehtävä katolisen identiteetin vahvistami-
sessa ja sen vuoksi esitelmä- ja keskusteluilut
muodostavat laajan osan toiminnastamme. Ter-
vetuloa mukaan toimintaan!

Karnevaalit

*Pyhän Henrikin seura järjestää lauantaina 5.2.2005 perinteiset kar-
nevaalit iltamessun jälkeen n. klo 19.00 Pyhän Henrikin seurakun-
tasalissa.*

Ohjelmassa

-ruokatarjoilu

-pienimuotoista ohjelmaa

-arpajaiset (varaa mukaasi 2 euron kolikkoja arpojen ostoa varten)

*Lipun hinta on 20 euroa. Ruoka + kaikki juomat sisältyvät hin-
taan. Lippuja myydään kummankin seurakunnan kirkkokahveil-
la. Ilmoittautua voi myös puhelimitse: Marja-Leena Rautakorpi,
050-3409167, tai Tuula Välimaa, 050-3022545, ruoka- ja juomava-
rausten takia 28.1. mennessä.*

Tervetuloa!

Verbi Dei sono
Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja
muihin tilaisuuksiin. Gregorian chant for wed-
dings, funerals and other occasions.

Yhteys/Contact: Markus Mäkelä 040-7178833.

Seurakuntien ja yhdistysten ilmoi-
tukset seuraavaan lehteen ajalle
4.2.-25.2. on toimitettava viimeis-
tään 21.1. mieluiten sähköpostitse
osoitteeseen

info@catholic.fi

Säilytä aina tärkeistä aineistosta
kopio itselläsi!

Haastateltavana: Hilikka Casagrande

Turun Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunnassa vierailien joukossa tuskin on montaa sellaista, joka ei joskus olisi kohdannut seurakunnan puuhansien Hilikka Casagranden iloista ja avointa olemusta. Viime itsenäisyyspäivänä Fides sai häneltä haastattelun, jossa paljastui myös se, mikä iloisen luonteen takana ehkä piilee.

Hilikka Casagrande on jo 21 vuoden ajan johtanut Turun seurakunnan teresoita. Pitkään hän on myös laulanut ja toiminut seurakunnan kuorossa. Mutta mikä sai hänet ensi kerran astumaan katoliseen kirkkoon, vieläpä Suomen Turussa?

”Opiskelin yhdessä tulevan mieheni Antonion kanssa Turun kauppakorkeakoulussa, kun kerran Antonio kysyi, haluaisinko mennä hänen

kanssaan kirkkoon. Siitä se kaikki alkoi”, Hilikka Casagrande vastaa hymyillen. ”Kysyin heti, mitä kirkkoa hän mahtoi tarkoittaa. Ei siihen aikaan opiskelijoiden ollut tapana jutella uskonnosta.”

Toisin kuin monet katolilaisen kanssa avioituneet luterilaiset Hilikka sinnitteli vankassa lapsuuden uskossaan pitkään naimisiin mentyäänkin. ”Lapsuudessa olin saanut niin vankan uskonnollisen perustan, että vasta 20 aviovuoden jälkeen päätin kääntyä katolilaiseksi.” Prosessi oli rauhallinen.

Messuissa Hilikka jäi paikalleen penkkiin, kun Antonio ja sittemmin myös lapset

Illoinen ja ystävällinen Hilikka Casagrande kotikuntansa Koiviston kansallispuvussa: ”Kyllä minä tunnustaudun aika suomalaiseksi, olenhan karjalaisena nähnyt, mitä vapauden edestä on jouduttu uhraamaan.”

Katekeettisen keskuksen leirejä

HIIHTOLOMALEIRI STELLA MARISSA
19.2.–26.2.2005

Alkaen lauantaina 19.2. noin klo 12.00 ja päättyen seuraavana lauantaina lounaaseen. Hauskaa yhdessäoloa isosten vauhdittaman ohjelman myötä. Hinta: 90 eur sisältää majoituksen ja täysihoidon, sisarushinta 70 eur. Omat lakanat tai makuupussi mukaan. Isosilta erikoishinta 45 eur edellyttäen työharjoitteluun sitoutumista.

Ilmoittautumiset: Katekeettinen keskus: 09-2416095 (henkilötiedot, osoite, puh, ruokarajoitukset, allergiat, ...), fax: 09-5885157, email: katekeesi@catholic.fi.

Paikkoja on rajoitetusti, joten ensimmäiset 15 tyttöä ja 15 poikaa voidaan ottaa 18.1. lähtien ilmoittautumisjärjestyksessä. Ikäraja on 7–13v. Ohjelmassa on mäenlaskua, napakelkka, luistelua, askartelua, saunaa, ... disco, kilpailuja, karkkipäivä, ... Voit ottaa mukaan oman pulkan tai kelkan, sukset ym. muista kuitenkin merkata ne, jotta eivät häviä. Aivan huonojen kelien takia varaudu uimahalliin menosta, uikkarit ja vähän rahaa mukaan. Myös vapaaehtoisia aikuisia tarvitaan aina niin talvella kuin kesäleireilläkin.

KATOLISET LASTENLEIRIT KESÄLLÄ 2005 – STELLA MARIS
ENNAKKOTIEDOT (ilmoittautumisia 18.1. lähtien)

Lisätietoja Katekeettisesta keskukselta ja myöhemmin Fides-lehdestä, ilmoittautuneet saavat tarkemmat ohjeet ennen leiriä. Ilmoittautumiset puh: 09-2416095, fax 5585157.

VARHAISNUORTEN LEIRI (10-13v.) 5.-11.6. Hinnat: 90/75/(100) eur

LASTENLEIRIT (5-9v.) 12.6.-18.6.-24.6. 85/70/(90) eur viikolta

PERHELEIRI, ISOSKOULUTUS (yli 14v) 26.6.-3.7. Perheet ja isoskoulutus samaan aikaan. Perheet ilmoittautuvat suoraan Stella Marikseen (puh. 019-335793)

SPORTTILEIRI (8-13v.) 15.-22.7. 90/75/(100) eur

(LASTENLEIRI - JYVÄSKYLÄ)

(NUORTEN KÖLNIN MATKA)

Hinnat ovat taas samat kuin viime vuonna. Mikäli jollain on maksuvaikkeitä, kannattaa pyytää tukea omasta seurakunnasta tai sosiaaliviraston lasten lomatoiminta avustaa usein. Hakemus täytyy kuitenkin olla aikaisin keväällä.

lähtivät vastaanottamaan kommuuniota. Vähitellen Hilikka tunsi yhä selvemmin jäävänsä ulkopuoliseksi ja totesi lopulta itselleen, että jos kerran koko muu perhe on katolinen, miksei se olisi mahdollista hänelle itselleenkin. Päätös kypsyi.

"Herra, osoita minulle tie"

"Muiden käydessä kommuuniolla, minä toistin penkissä hiljaa oppimaani säettä: 'Sä neuvo tie, jota kulkisin, oi Herra, itse valita en saata. Sun riesi paras, sen jos löytäisin, vois silloin turhat murheenikin laata.'", Hilikka kertoo ja toteaa heti perään, että kummallisesti säe muistuttaa birgittalaisisarten tuttua "Herra, osoita minulle tie" -rukousta.

Turun kirkkoherran isä Pausin ohjauksessa tuo tie lopulta selvisi. Tyttäriensä kautta seurakunnan kuoroon Hilikka ajautui 1974, kun tarvittiin suomenkielistä materiaalia kansankielisiin nuorisomessuihin. Virret Hilikka tunsi hyvin. Ainakin alkuaikoina tosin oli tarpeen antaa niiden sanat pappien tarkastettavaksi, jottei mitään epäsovivaa ilmaantuisi.

Nykyäänkin Hilkan toimenkuva kuorossa on olla jonkinlainen toiminnanjohtaja, se, joka etsii sopivia lauluja. Ja vaikka gregoriaanikka ei ainakaan nuorempina ollut helppoa - ehkäpä synnä oli hollantilaisisarten korkea taso? - puolustaa Hilikka myös tuon perinteisen musiikin paikkaa liturgiassa.

Vuoden teemakirja:

Paavin kiertokirje eukaristiasta
Ecclesia de Eucharistia

Nyt tarjoushintaan 9 euroa

Katolisesta tiedotuskeskuksesta postiennakolla (hinta sisältää kaikki kulut).

Tilaukset puh. 0208 350751 tai email info@catholic.fi

Pääkutsumus: perheenäiti

Teresoihin Casagranden suvun naisten esimerkki veti Hilkan mukaan helposti, sillä hän piti käsitöistä paljon. Siellä hän toimi jo pian avioituttuaan. Silti Hilikka, neljän lapsen äiti, pitää juuri kotiäitiyttä pääkutsumuksenaan. "Tietysti seurakunnan tehtävät jäivät vähemmälle lasten ollessa pieniä", Hilikka toteaa.

Vielä nykyin, moninkertaisena isoäitinä hän kokee silminnähden suurta iloa lastensa ja lastenlastensa säännöllisistä vierailuista kotonaan: sunnuntaisin kaikki yleensä luokse päivälliselle.

Teresoiden muuttunut työ

Tänä päivänä vapaaehtoistyön merkitys ja arvo tuntuu himmenneen. On vaikea löytää ihmisiä, seurakuntalaisiakaan, avustamaan eri tehtävissä. Eikä kuoroonkaan saa ihmisiä sitoutumaan. Tilanne huolestuttaa Hilikkaa, joka itse on uuraastanut Martan lailla vuosikaudet - ei kiitoksen takia, vaan hyvän mielen. Mutta köyhyyskin on muuttanut muotoaan.

"Ennen vanhaan teresat huolehtivat seurakunnan joulujuhlasta. Tarvitsevia oli silloin enemmän. Annettiin joulu- ja myös pääsiäislahjoja. Nyt autamme toisella tavalla: lahjoitamme seurakunnalle kukkia, hankimme astioita, verhoja seurakuntasaliin jne. Niin, toimimme vähän niin

kuin perheenäidit."

Hilikka pohdiskelee: "Nyt toivoisin kuitenkin, että tämä työ saisi jatkajia." Vaikuttaa kuitenkin siltä, että ilman eri kansallisuuksien yhä selvempää integraatiota seurakuntaelämään toive on melko mahdoton. Aktiivisia ns. perussuomalaisia ei ole kovin monia.

Ehkäpä voima pitää kuitenkin saada sisäisesti. "Monet kysyvät, miksi pitää mennä kirkkoon joka sunnuntai. Kyllä siitä saa paljon, se on rauhoittumisen hetki, kun tavallisesti on ympärillä iso perhe ja paljon hyörimää. Messussa kokee myös yhteisöllisyyttä."

Ja parhaita on, kun laulujen sanatkin vielä puhuttelevat.

MARKO TERVAPORTTI

Oletko kiinnostunut syventämään katolisen teologian tuntemustasi? Sinua varten on paastonaikana neljän illan kurssi

Johdatus teologiaan

to. 3.2. klo 18 Marjatta Jaanu-Schröder (teol.maist): Paasto ja nikos

ke 16.2. klo 18 Leena Kangas (B.A.Div.): Neitsyt Maria

ke 2.3. klo 18 Esa Erävalo (B.A.Div.): Armo ja teot

ke 16.3. klo 18 Isä Wieslaw Swiech SCJ: Eukaristia

Tilaisuuksissa keskustellaan uskoa syventävistä aiheista alustuksen jälkeen. Kurssin jälkeen pyritään sopimaan laajemmasta teologian tuntemusta syventävästä kurssista, jos siihen löytyy kiinnostusta.

Kurssi pidetään Studium Catholicumissa, Ritarikatu 3.b.a, Helsinki. Tiedustelut ja ilmoittautumiset kurssille: Leena Kangas, Stella Maris, puh 019 335 793.

Caritas

Kuvat: asianews.it

Hyökyaaltojen uhrin tarvitsevat apuasi
Flodvågens offer behöver din hjälp
Tsunami victims need your help

Sampo 800012-70154504, viite/ref. 2011

"Miksi emme halua muuttua tahdottomiksi orjiksi?"

Itsehillintä on sydämen ja mielen hallintaa

Nykymaailmassa seksi korostuu enemmän ja enemmän. Yhä useammat ihmiset vajoavat saastaan, he pystyvät yhä vähemmän vastustamaan pahimpia taipumuksiaan. Heidän tilanteensa on lähes toivoton.

Kyseessä on koko kulttuurimme kohtalo, sillä sivistysrämme uhkaa henkinen itsemurha.

"Ihmisten valtakunnassa", kirjoittaa Opus Dein perustaja, pyhä Josemaría Escrivá, "sukupuolisuus on normaaleilla henkilöillä neljännellä tai viidennellä sijalla. Ensimmäisellä ovat hengellisen elämän pyrkimykset, kullakin omansa. Sitten seuraavat välitömmästi monet seikat, jotka koskevat tavallista miestä ja naista: isä, äiti, koti, lapset. Sen jälkeen tulee asianomaisen ammatti tai toimi. Ja vasta neljännellä tai viidennellä sijalla on seksuaalisuus. Aina kun olen tavannut ihmisiä, joille seksuaalisuus on keskeinen keskusteluaihe ja kiinnostuksen kohde, olen sen vuoksi ajatellut, että he ovat poikkeavia ja surkean onnettomia ja kenties jopa sairaita."(1)

Suuresta joukosta ihmisiä on todella tullutkin epänormaaleja ja sairaita. Mutta monet heistä ovat tilanteeseen vähemmän syyppäitä kuin yhteiskunta, joka heidän on tuottanut: jälkimodernissa maailmassa seksuaalinen moraalittomuus johtuu suureksi

osaksi pornoteollisuuden ja sen eri ilmenemismuotojen luomien ärsykkeiden vaikutuksesta.

Tällaisessa tilanteessa on vaikea puhua pidättäytyvyyden hyveestä. Kuitenkin nykyihmisen, joka ei halua muuttua halujensa orjaksi, on kuultava tämä sanoma.

Seksuaalisuus on suuri sietämys. Ja juuri sen arvokkuuden vuoksi sitä on suojeltava itsekkäiltä oikuilta. Lähtökohtana tälle on siveyden hyve, joka osana laajempaa itsekuria asettaa seksuaalisuuden omalle paikalleen ihmisessä arvomaailmassamme.

Itsehillintä on ruumiin ja sielun tasapainoa

Viisauden, oikeudenmukaisuuden ja rohkeuden ohella kohtuullisuus tai itsehillintä on yksi kardinaalihyveistä. Ne saavat meidät ajattelemaan, tuntemaan ja toimimaan todellisen ihmisen tavoin.

Itsehillintä suojelee huonoilta vaikutteilta, joille me kaikki epätodellisuudessa olemme alttiita. Silti itsehillintä ei rajoita meitä. Se ei poista intohimoja, vaan alistaa ne tahdon, mielen ja sydämen ohjattaviksi.

Itsehillinnän avulla vaistot ja tunteet asettuvat meissä oikealle paikalleen. Itsehillintä

takaa elämäämme sen tasapainon, joka on välttämätöntä täysin kehittyneelle persoonallisuudelle. Se yhdistää yksilön ruumiin ja sielun vaatimukset.

Itsehillinnän hyve mahdollistaa hyödyllisen ja nöyrän keskittymisen omaan itseeseen. Tuomitsemalla pinnallisuuden ja itsekkyuden, itsehillintä vapauttaa ihmisen itsetuhoisista taipumuksista ja korvaa ne uudella syvällisellä ymmärryksellä ihmismielen kokonaisuudesta.

Orjuudesta vapautuminen

"Ei kaikelle sille, mitä ruumiissamme ja sielussamme koemme, tule antaa vapaita ohjaksia", kirjoittaa Josemaría Escrivá. "On helpompaa heittäytyä niin kutsuttujen luonnollisten viettien vietäväksi; mutta tämä tie päättyy suuruun ja eristäytymiseen omaan surkeuteemme. Jotkut ihmiset eivät halua kieltää mitään vatsaltaan, silmiltään, tai käsiltään. He kieltäytyvät kuuntelemasta, kun heitä neuvotaan puhtaaseen elämään.

"He käyttävät suurta ja jaloa uuden elämän luomisen kykyä väärin ja alistavat sen omille itsekkeille päämäärilleen. Haluan nähdä todellisia ihmisiä, enkä halvan kimaluksen orjia, yhtä arvottoman kuin harakan keräämän rihkaman. Suoraselkäinen ihminen

osaa elää ilman sielua vahingoittavia asioita ja ymmärtää myös, että hänen uhruksensa on pikemmin nimellistä kuin todellista - tällä tavoin uhruksen hengessä eläminen vapauttaa monenlaisesta orjuudesta...." "Kohtuullisuus tekee sielun raittiaksi, vaatimattomaksi, ymmärtäväiseksi. Se suo sellaista luontaista harkitsevaa päättävyyttä, jota muut pitävät aina miellyttävänä, koska se osoittaa järjen hallitsevan asianomaisen käyttäytymistä. Kohtuus ei merkitse ahdasmielisyttä vaan avarasydämyyttä. Hillitön joutuu kieltäytymään paljon enemmän kuin kohtuullinen, sillä hillitön luopuu omasta sydäimestään ja antautuu sen valtaan, joka ensimmäiseksi kilistelee hänelle surkeita lehmänkelloja."(2)

Himo tuottaa tyhjiä ihmisiä, joilta puuttuu oma tahto

Kun ihminen antaa periksi perusvaistoilleen hän ei kykene toimimaan sopusoinnussa sielunsa vaatimusten kanssa. Hän näkee asiat ja ihmiset oman huvituksensa välineinä, kuten susi, joka lammasta katsoessaan näkee seuraavan ateriansa. Näin ihmisestä alkaa tulla eläimen kaltainen.

Himo heikentää ihmistä. Se vähentää hänen kykyään kokea, tuntea ja unelmoida

tavallisella, inhimillisellä tavalla. Hänen sydämensä sitoutuu aistilliseen mielihyvään. Hänestä tulee sokea ihmisruumiin kauneudelle, kun hän yhä kiivaammin hakee nautintoa seksistä eikä kauneudesta.

Aistillisuudelle antautunut ihminen menettää järjen valon ja hengen voiman. Hänestä tulee typerä ja pelkuri. Hänen kykynsä harjoittaa harkitsevaisuuden hyvettä (käytännön viisautta) alkaa kärsiä henkisestä sokeudesta. Halujensa vanki tinkiä kyvystään arvioida todellisuutta ja näin hänen on vaikeampi tehdä oikeita ja kestäviä päätöksiä. Hänen arviointikykynsä järkkyy. Rohkeus ja kaikki muut hyveet luonnollisesti kärsivät - himojensa vangista tulee helposti ilkeä, kohtuuton, teko-pyhä ja jopa julma.

Stephen Covey, kansainvälisen menestyskirjan *Tie menestyksen: seitsemän toimintatapaa henkilökohtaiseen kasvuun ja muutokseen* kirjoittaa: "Omaan nautintoonsa keskittyvä ihminen pitkästyy nopeasti jokaisella saavuttamallaan 'hauskanpidon' tasolla, ja vaatii yhä enemmän ja enemmän. Seuraavan huvituksen on oltava aina edellistä suurempi ja parempi, vielä jännittävämpi, sen on annettava vielä vaikuttavampi kokemus. Tällä tasolla ihmisestä tulee lähes täysin narsistinen, ja hän tulkitsee koko elämän ainoastaan välitömmien nautintojensa kautta

Påvens tal till Norges nye ambassadör till Heliga Stolen

I sitt tal till den nye norske ambassadören talade Johannes Paulus II om den Heliga Stolens oeftergivliga vilja att försvara människans värdighet och återknyter till sitt besök i Norden 1989. Talet blev citerad även i Finland för påvens kritik

Påven välkomnade den 16 december Norges nye ambassadör Lars Setter Forsberg till den Heliga Stolen. I sitt tal till ambassadören sa Johannes Paulus II följande:

I centrum för den Heliga Stolens diplomatiska verksamhet står en oeftergivlig vilja att försvara människans värdighet. Denna kamp för mänskliga rättigheter, social rättvisa och solidaritet har sitt ursprung i insikten att allt liv har samma källa och alla män och kvinnors gemensamma bestämmelse till denna källa. Ur detta perspektiv träder människans transcendentia dimension fram som en motsats

till, och skapar en säker grund för solidaritet och harmoni i vår värld, till skillnad från den sociala fragmentering och sekularisering som på ett tragiskt sätt präglar många av dagens samhällen...

Åkta solidaritetshandlingar är mer än ensidiga handlingar med en god intention. De upprätthåller Guds universella plan för mänskligheten och, i enlighet med denna vision, talar om de komplexa utmaningar som rättvisa, människors frihet och fred utgör.

Herr ambassadör, som du själv sagt, har kristendomens spelat en avgörande roll i Nor-

ges historia. Det bör den få göra också nu och i framtiden. Under mitt besök till ert land (1989 övers. ann) kom jag som en pilgrim med önskan att ära St Olav och de andra stora helgonen i norr, vilkas exempel ännu idag talar om de grundläggande sanningar och värderingar som har präglat Norges kultur i över tusen år. Dessa vägleddande principer är fortfarande giltiga i dagens samhälle eftersom de tydligt gör "människans djupaste vara" och "ger mening åt hennes liv här på jorden" (Redemptor Hominis).

Helgonens liv vittnar på ett särskilt sätt om de värde-

ringar som finns i det kristna Europas hjärta och som kallar alla män och kvinnor att "inrikta sitt liv mot en sanning som går utöver dem själva" (Fides et Ratio) så att det goda kan fortleva och Gud bli ärad. När de enskilda individerna förlorar detta mål, som är det enda som kan garantera frihet och lycka, ur sikte, fastnar de i utarmande ideologier och misslyckas med att lyfta blicken mot den högre meningens med sitt liv.

Ur detta perspektiv kan man inte annat än notera att förståelsen av Gud minskat inte bara i ert land, utan också i andra Nordiska länder. Jag

har märkt att följden av denna sorgliga sekulariseringsprocess är att framförallt äktenskapet och familjen hotas. Av detta skäl fortsätter jag att mana både världsliga och religiösa ledare att, i enlighet med Guds vilja redan i skapelsen, värna det heliga äktenskapet som är själva grundbulten för ett stabilt familjeliv.

Den mänskliga sexualitetens djupaste mening visar sig i skönheten när det gifta paret i kärlek ger sig själva till varandra och den ömsesidiga förståelsen av den underbara gåva genom vilka de blir Guds medskapare i att ge liv åt en ny människa. En sekulär och

(...) näin ihminen ei käytä mahdollisuuksiaan, hän hukkaa lahjakkuutensa, hänen mielensä ja henkensä muuttuvat välinpitämättömiksi ja sydän jää vajaaksi."(3)

Mässäily ja yletön alkoholin käyttö kulkevat käsi kädessä hillittömän seksuaalisuuden kanssa. Himo, juopumus ja ahneus eivät ole miehekkäitä paheita, vaan edustavat kaiken oikean miehekkyyden puutetta ihmisessä.

Itsehillintä ja johtajuus

Johtajien ja päälliköiden on erityisen tärkeä harjoittaa itsehillintää hyvettä. Esimies, joka ei hallitse itseään, ei ole kyvykäs johtamaan älykkäitä ja kyvykkäitä. Vain keskinkertaisuudet seuraavat häntä.

Esimiehen ei välttämättä tarvitse olla mukava, mutta hänen on vedettävä puoleensa, toimittava esikuvana muille. Hänen on vakuutettava ja innostettava muut tahtonsa ja ideoidensa voimalla. Tasapainottoman esimiehen on vaikea tehdä järjettäviä arvioita ja päätöksiä. Hän ei kykene kohtaamaan ihmisiä vilpittömästi ja avoimesti. Hän ei herätä luottamusta.

"Hallitukseen yritystä on tärkeää osata ensin hallita itseään", kirjoittaa Peter Drucker, eräs maineikkaimmista johtamistaidon opettajista.(4)

Siveys: tahto rakkaudessa

Halujensa vanki on täysin itseksä: hän ei pysty ajattele-

maan muita, ainoastaan itseään ja omia nautintojaan. Matalamielisen aistillisuuden voimakas vastakohta on siveyden hyve. Tämän suuren ja kauniin hyveen harjoittaminen antaa iloa ja voimaa, rohkeutta ja jalomielisyyttä, ja alttiutta kohdata toiset avoimesti ja palvelen.

"Siveys ei ole ainoastaan pidättyväisyyttä", kirjoittaa Escrivá, "Vaun ratkaiseva todiste tahdon merkityksestä rakkaudessa. Se on hyve, joka pitää rakkauden nuorena kaikissa elämänvaiheissa".(5)

Ihmistä ei voi määrittellä vain hänen ulkomuotonsa perusteella. Silti itsehillintä, tai sen puute, näkyy ihmisestä heti: silmistä, hymystä, ihmisen tavasta liikkua ja ilmaista itseään. Itsehillintä, kuten tasapainoinen luonne, näkyy aina ulospäin.

Puhtaudessa ihminen avautuu elämälle, ihmisille, Jumalalle - pelottomasti, mutkattomasti ja laskelmoimatta.

ALEXANDRE HAVARD

- (1) Josemaría Escrivá: Jumalan ystäviä, 179
- (2) Josemaría Escrivá: Jumalan ystäviä, 84
- (3) Stephen Covey: The Seven Habits of Highly Effective People, s. 115
- (4) Peter Drucker: The Effective Executive
- (5) Josemaría Escrivá: Christ is passing by, 25

pragmatisk förvrängning av äktenskapet kan aldrig jämsställas med den glans som ett livslångt förbund, byggt på ett generöst självtutgivande och en villkorlös kärlek ger, och kan enbart skada de grundvalar på vilka en nations legitima strävanden vilar.

Ända från början av mitt pontifikat har jag prioriterat ekumeniken. Medvetenheten om att den gemensamma historia, som vi kristna delar, har skapat broderskap och dialog och förenat det kristna i vittnesbörd till fromma för Guds rike. Jag vill förstärka uppmantra de religiösa ledarna i ert land att fortsätta vägen fram till kristen enhet. På det viset kan de hjälpa alla norrmän att närma sig det rika arv som tusen år som ett kristet land givit: i Kristus är alla människor "infödda, invan-

drare och utlänningar bröder och systrar", och våra solidaritetshandlingar mot dem blir kärleks- och trohetshandlingar till Kristus, som kom för att vi alla ska få liv och liv i överflöd.

Med dessa ord vill jag uppmantra och försäkra dig om att den katolska kyrkan ska fortsätta att arbeta för det norska folkets andliga och sociala växt.

Kyrkan vänder sig till alla män och kvinnor med sitt vittnesbörd om barmhärtighet, oavsett deras etnicitet eller religion för att underlätta att en "solidaritetens kultur" växer fram och att de universella värderingar, som främjar mänsklig samlevnad, återupprättas.

KATT/VIS/
WWW.KATOLSKAKYRKAN.SE

Kaksi apokryfikirjaa

Apokryfikirjojen käännöskomitea on julkaissut vuonna 2004 kahden deuterokanonisen kirjan käännösehdotuksen: "Kaksi apokryfikirjaa. Viisauden kirja ja Ensimmäinen makkabilaiskirja."

Viisauden kirja

Viisauden kirja on katolilaisille varmaankin hyvin tuttu messun lukukappaleista ja herkipalvelusten teksteistä. Kirja kuvaa viisautta oikeamielisyytenä, Jumalan tahdon vilpittömänä tavoitteluna. Oikeamielisille viisaus ilmaisee itsensä, "Viisaus kulkee kaikkialla ja etsii niitä, jotka se voi katsoa arvoisikseen. Mielellään se näyttäytyy heidän teillään, ja milloin he sitä ajattelevatkin, se tulee heitä vastaan." (Viis. 6: 16) Viisauden kirja kuvaa suurenmoisella tavalla Jumalan viisauden toimintaa pelastushistoriassa, erityisesti Israelin vapauttamista Egyptin orjuudesta. Se antaa lupauksen pelastuksesta myös jokaiselle, joka etsii Jumalan viisautta ja pitää hänen käskynsä:

"Mutta oikeamielisten sielut ovat Jumalan kämmenellä, eikä mikään kärsimys enää ulotu heihin. Ymmärtämättömien silmissä he ovat kuolleita, ja heidän poismenoaan pidetään onnettomuutena, heidän lähtöään täältä perikaton, mutta he ovat päässeet rauhaan. Ihmisten mielestä kuolema oli heille rangaistus, mutta he olivat eläneet toivossa, ja heidän toivossaan oli jo kuolemattomuus. Heitä kuritettiin, mutta vain vähän - paljon suurempaa on hyvyys, jota he nyt saavat osakseen. Jumala pani heidät kokeeseen ja havaitsi heidät kelvollisiksi. Niin kuin kultaa sulatusuunissa hän tutki ja koetteli heitä, niin kuin alttarilla poltetavan uhrilahjan hän otti heidät vastaan. Kun tilinteon hetki koittaa, he loistavat kirkkaasti, leimahtavat kuin kipinä olkilyhteessä. He saavat hallintaansa maan kansat, he jakavat niille oikeutta, ja Herra on iäti heidän kuninkaansa. Ne, jotka turvaavat Herraan, ymmärtävät totuuden, ne, jotka luottavat hänen rakkauteensa, saavat sijansa hänen luonaan. Hänen pyhiensä osaksi tulee armo ja laupeus, hän pitää valituistaan huolen." (Viis. 3: 1-9)

Ensimmäinen makkabilaiskirja

Ensimmäinen makkabilaiskirja kertoo Israelin historiasta vuosina 175-135 eKr., kriittisestä ajasta lähtien kuningas Antiokhos Epifaneen toimeenpanemasta Jerusalemin temppelin häpäisystä ja juutalaisen uskon kieltämisestä, vainoista, taisteluista joihin pappi Mattatia ja hänen poikansa Juudas Makkabilainen, Jonatan ja Simon käyvät puolustukseen uskontoaan ja kansaansa:

"Vaikka kaikki valtakunnan kansat ovat totelleet kuningasta, luopuneet isiensä uskosta ja ryhtyneet noudattamaan kuninkaan käskyjä, minä, minun poikani ja sukuni pysymme uskollisina isiemme liitolle. Ikipäivänä me emme hylkää Jumalan lakia ja sen käskyjä. Me emme alistu kuninkaan määräyksiin,

emme poikkea uskostamme oikealle emmekä vasemmalle." (1. Makk. 2: 19-22)

Nyt julkaistut Viisauden kirja ja Ensimmäinen makkabilaiskirja ovat toinen näyte Apokryfikirjojen käännöskomitean työstä. Ensimmäinen käännösehdotus julkaistiin vuonna 2003 nimellä "Kuusi apokryfikirjaa". Se sisälsi Tobitin kirjan, Juditin kirjan, Kreikkalaisen Esterin kirjan, Barukin kirjan, Jeremian kirjeen sekä Danielin kirjan "lisäysten" (Susanna, Danielin maineetot ja koettelemukset, Asarjan rukous, Kolmen miehen kiitoslaulu) käännösehdotukset. Tällä hetkellä komitea työskentelee Sirakin kirjan ja Toisen makkabilaiskirjan parissa. Apokryfikirjojen/Deuterokanonisten kirjojen uuden suomennoksen on määrä valmistua vuoden 2006 aikana.

KATRI TENHUNEN

Leiri Jyväskylässä 10-16-vuotiaille 19.-26.2.2005

10-16 vuotiaat nuoret, TERVETULOJA Jyväskylään lastenleirille 19-26.2.2005. Ohjelmaan kuuluu päiväriehen lisäksi jokapäiväinen pyhä messu. Hinta on 140 euroa (ei sisällä matka- eikä hissilippuja).

Ilmoittautuminen sisar Barbaralle puh 0409644529 tai Ela Joutselle puh 0407534694.

Pyhä Henrik - Suomen apostoli

Henrik syntyi Isossa-Britanniassa joko Walesissa tai Englannissa joskus vuosien 1100-1120 vaiheilla. Kotiseudullaan hän elää lapsuutensa, viettää nuoruutensa ja valmistuu papiksi. Britanniassa pakantuu on jo väistynyt ja kristinusko vakiintunut. Pappisääty on arvostettu ja ihmiset suhtautuvat myönteisesti kirkkoon. Henrikin tulevaisuus näyttää lupaavalta. Kuitenkin hänelle selviää, ettei hänen paikkansa ole täällä, vaan kaukana pohjoisessa on häntä varten tehtävä pakanoitten parissa. Emme tiedä varmuudella, kuinka Henrik tuon kutsumuksen saa. Voi olla, että se tapahtuu Roomassa.

Joittenkin tietojen mukaan Henrik on matkalla Pyhälle maalle, kun hän Roomassa tapaa maanmiehensä, kardinaali Nicolaus Breakspareen, josta on käytetty myös nimeä Nicolaus Albanolainen. Tämä on parhaillaan paavin legaattina varustautumassa matkalle pohjolaan järjestämään Norjan ja Ruotsin kirkollisia oloja. Matka toteutuu 1153 ja arvattavasti Henrik tulee pohjolaan Nicolauksen mukana.

Matka suuntautuu ensin Nidarosiin, nykyiseen Trondheimiin. Siellä Norjan ensimmäinen arkkipiispa, Jon Birgersson, saa asianmukaiset arvonmerkit ja Norja ja Islanti irtautuvat tanskalaisesta Lundin arkkihiippakunnasta hänen alaisuuteensa. Matka jatkuu Ansloun (Osloon), missä vihitään katedraaliskoulu. Viimeisenä kohteena on Ruotsin Linköping. Siellä tehdään päätös Uppsalan arkkihiippakunnan perustamisesta. Ruotsalaisten mahtimiesten keskinäisten riitojen takia päätös toteutuu käytännössä vasta 1164.

Pohjola - kulttuurishokki

Tulo pohjolaan on englantilaiselle Henrikille varmasti aikamoinen kulttuurishokki. Ruotsissa, varsinkin Uppsalasta pohjoiseen, pakanuus ei vielä ole menettänyt otettaan ja eikä kristillisyyttä ole ehtinyt hioa vallitsevia tapoja, vaan on vielä pinnallista.

Luultavasti Nicolauksella on osuutensa siihen, että Henrik tuota pikaa mainitaan Uppsalan piispana. Uusi piispa tutustuu pian ruotsalaiseen ylimykseen, Erik Jed-

vardssoniin, josta sittemmin tulee koko Ruotsin kuningas ja kansallisyhymys Erik (IX) Pyhä. He ystäväystyvät nopeasti.

Tiedämme varmasti, että ainakin Norjassa Nicolaus Breakspare, josta myöhemmin tulee paavi Hadrianus IV, saarnaa ristiretkien puolesta. Vallitsehan koko Euroopassa siihen aikaan ristiretki-innostus, jota mm. Bernard Clairvaux-lainen toimeliaasti levittää. Erikin sanotaan olevan harras kristitty ja halukas laajentamaan kristinuskon piiriä. Nicolauksen puheet löytävät hänessä otollisen maaperän. Erik Jedvardsson ja Henrik alkavat yhdessä suunnitella ristiretkiä Pohjanlahden itäpuolelle Suomeen, missä kristinusko ottaa vasta ensi askeleitaan.

Henrikin motiiveina ovat alun alkaen olleet pohjolan viikinkien karkeitten tapojen kristillistäminen ja sivistäminen sekä evankeliumin ja kirkollisen järjestyksen levittäminen pakanoitten keskuuteen. Erikin vaikuttimena on varmasti lähetystyön lisäksi myös hyvä tilaisuus laajentaa omaa valtapäiriään itään tasatahtia uuden uskon kanssa ja tällä tavalla kasvattaa omaa arvovaltaansa.

Ystäväysten suunnitelma toteutuu perinteisen käsityksen mukaan 1155, mutta se on voinut tapahtua muutamia vuosia myöhemminkin. Retki suuntautuu Suomen länsirannikolle, Satakuntaan Kalannin seudulle ja Kokemäenjoen laaksoon. Nimistötutkimus tukee tätä suuntaa. Ehkä eteläisemmällä rannikkoseudulla kristinusko oli jo saanut sen verran jalansijaa, että varsinaisen pakanamaan katsottiin alkavan vasta hieunan kauempana. Mahdollisesti etäisempien seutujen pakanallisilla asukkailla ja kiinteämpiä ruotsalaisyhteyksiä omaavilla rantakristityillä oli keskinäisiä ristiriitojakin ja rannikkolaiset saattoivat jopa pitää ristiretkeläisiä jonkinasteisina liittolaisina ja "rauhanturvaajina".

Viikinkien ristiretki

Nykyajan ihmisen ajatellessa ristiretkeläisiä, hän tavallisesti näkee mielessään rautapukuisen, raskasaseisen, ratsastajan liikkuvan tuhatpäisen ritarijoukon hulmuavine kypäräntöyhttöineen ja liehuvine risti-

viireineen. Pyhällä maalla sellaisia joukkoja saattoi ollakin, mutta pohjolaan tilanne oli toinen.

Ristiretkeläisten määrä ei ole voinut olla kovin suuri. Tiedämme, että idän retkiä harrastaneitten ruotsalaisviikinkien retkikuntien keskimääräinen vahvuus oli noin 60 miestä ja 4 - 6 laivaa. Kun Olavi Pyhä lähti Novgorodista valtaamaan Norjaa takaisin, hänellä oli lähtiessään vain runsaat 200 soturia. Vielä tiedämme, että jotkut keskiajalta Ruotsissa samoilleet "sotajoukot" olivat tosiasiaa vain muutaman kymmenen miehen vahvuisia osastoja. Tätä taustaa vasten voidaan Erikin ristiretkeläisten määräksi arvata noin 60 - 120 miestä. He liikkuvat laivoilla ja rantautuessaan jalkaisin. Hevosia he eivät voineet edes kuljettaa laivoissaan.

Kysymyksessä oli pikeminkin viikinkijoukko eikä ritariarmeija. Varusteet olivat sen mukaiset. Vaatteet olivat kotoisista kangas- ja nahkalaiduista tehtyjä. Tietysti niissä käytettiin myös metallivahvikkeita ja osapanssareita sekä rengaspanssaripaitoja. Aseistuksena ovat olleet miekat, kirveet ja keihäät. Yhdistävänä tekijänä ritariarmeijoihin on voinut olla ristiaiheisia viirejä ja muita vastaavia tunnuk- sia.

Kovin suurimuotoisia eivät ristiretkeläisten ja suomalaisten taistelut voineet olla. Henrikillä lienee ollut mukanaan muutamia pappeja tai munkkeja tai molempia. Muuten seurakunta-elämän organisointi olisi ollut mahdotonta. Erikin kannalta otollisin aika ristiretken tekemiseen oli kesä, toukokuun ja sadonkorjuun välinen aika, siis noin kaksi ja puoli kuukautta. Erikin ei yksinkertaisesti ole viisasta olla kovin kauan poissa valtakuntansa keskuksista. Niinpä hän soti- reneen pian palaa takaisin kotimaahansa Henrikin jäädessä jatkamaan Suomen seurakunnallisen ja kirkollisen elämän organisointia. Tällä toiminnallaan Henrik valaa perustan uutta hiippakuntaa varten, vaikka hänen aikansa jää lyhyeksi. Se kestää luultavasti vain puolisen vuotta, enintään kaksi ja puoli vuotta.

Henrik ja Lalli

Legendan mukaan Henrik kohtaa Lalli-nimisen ilmeisesti kristityksi kääntyneen suomalaisen miehen, joka on surmannut ruotsalaisen sotilaa. Henrik nuhtelee Lallia ja kehottaa häntä kirkollisen käytännön mukaisesti katumusharjoituksiin ja parannuksen- tekoon. Lalli suivaantuu piispan ohjeistuksesta, lähtee seuraamaan häntä ja surmaa Henrikin kirveellä Köyliönjärven jäällä. Tapettuaan Henrikin Lalli ottaa piispan turkispäähineen ja panee sen omaan päähänsä. Kotiin tultuaan hän kehuu kaataneensa karhun ja ommelleensa sen nahasta lakin. Lakin ottaminen päästä ei onnistukaan yhtä helposti kuin sen päähän paneminen, vaan hiukset ja päähänka seuraavat mukana. Näin surmaajan rangaistus alkaa välittömästi.

Rangaistusta täydentää suunnaton määrä hiiriä, jotka rupeavat vainoamaan Lallia, meneepä tämä minne tahansa. Kiusanhenkiään paetessaan Lalli lopulta kiipeää järven rannalla kasvavaan puuhun. Sinne hiiret eivät voi häntä seurata, mutta ne kalvavat puun tyvestä poikki. Puu kaatuu järveen ja Lalli kohtaa kuolemansa hukkumalla. Tapahtumien kulku on selvä eikä tulkinnaa mahdollisuutta jää, Henrik on uhri ja Lalli kelmi.

Pyhän Henrikin surmavirsi, joka on legendaan nuorempi, kertoo surmatyöstä toisenlaisen version. Henrik sattuu tulemaan Lallin taloon isännän ollessa poissa. Piispa pyytää kestitystä ja heiniä hevosille tarjoten siitä hyvästä asianmukaista maksua. Emäntä kieltäytyy. Henrik ottaa pakolla pyytämänsä, jättää rahat maksuksi ja jatkaa matkaansa. Lallin tultua kotiinsa, emäntä kertoo tapahtuneesta. Lalli vihastuu ja lähtee ajamaan takaa piispaa ja saavuttaa hänet Köyliönjärven jäällä legendasta tunnettuin seurauksin. Tämä muunnelma on mielenkiintoinen, paljon edellistä sävykkäämpi, vaikka siinäkin Lalli yksiselitteisesti todetaan kunnaksi sen voi sanoa sisältävän myös ymmärrystä Lallin menettelylle. Kahdellakin tavalla. Lallin syyllisyyttä lievennetään ulottamalla se myös hänen puolisoonsa, joka (eri versioitten mukaan) jättää mainitsematta Henrikin maksaneen korvauksen kestityk-

sestä tai jopa suoranaisesti valhelelee piispan kestityttyneen itseään korvauksesta.

Ruotsalaisen käytännön mukaan piispalla oli täysi oikeus saada tarvittava kestitys itselleen ja seurueelleen. Nyt on huomattava, että Lallin talo sijaitisi sisämaassa suhteellisen etäällä rannikolta. Alueella tuskin vielä tunnustettiin ruotsalaisia lakeja sen enempää kuin Ruotsin kuningaan valtaakaan. Tällöin Lalli, joka varmasti oli kuullut rannikolla opeoimeesta ristiretkeläisjoukosta, on voinut pitää Henrikiä ulkomaalaisena tunkeutujana ja alistajana. Lalli yksinkertaisesti päätti puolustaa omaa kotiseutuaan maahantunkeutujia vastaan iskemällä takaisin nopeasti ja kovasti. Tätä taustaa vasten hänet voidaan halutessa nähdä raa'an murhamiehen asemesta jonkinlaisena vapautustelijana. Näin on joillain tahoilla myös tehty - ja Lalli-kin on saanut oman patsaansa Köyliöön.

Absoluuttista selvyttä Köyliönjärven murhenäytelmästä ja siihen johtaneista syistä emme koskaan voi saada. Ehkä niin on hyvä. Ajatuksille jää runsaasti liikkumata-

Kansallisyhymykseksi

Legendan mukaan piispa ehti ennen kuolemaansa toivoa, että hänen hautapaikalleen rakennettaisiin kappeli. Niinpä ajomies antaa härkäväljakon kuljettaa Henrikin ruumista kunnes eläimet väsyvät ja lopulta pysähtyvät. Siihen paikkaan Henrik haudataan ja sinne nousee Nousiaisten kirkko.

Henrikin kuolema nähdään marityyrikuolemana ja häntä aletaan pian pitää pyhänä. Henrikin kanonisoinnista ei ole säilynyt tietoja, mutta siitä lienee huolehtinut joku paikallinen piispa, esimerkiksi Uppsalassa. Paavin vahvistusta ei vielä tuohon aikaan tarvittu. Ennen pitkää hänestä tulee Suomen kansallisyhymys.

Henrikin muistopäiväksi tuli hänen kuolinpäivänsä, tammikuun kahdeskymmenes. Valitettavasti vuosiluku ei ole säilynyt. Tavallisin ajoitus on 1156. Ruotsissa 20. l. oli jo varattu kahdelle alkukirkon pyhimykselle, pyhälle Fabianukselle ja pyhälle Sebastianille. Siksi Henrikin päiväksi

siellä tuli 19. tammikuuta. Suomen kalenterissa muutos tehtiin vasta 1600-luvulla.

Toinen Henrikin päivä, ns. kesä-Heikki oli 18. 6. Sitä vietettiin Henrikin reliikkien siirtöpäivän muistoksi. Pyhimyksen luut tai pääosa niistä siirrettiin juhlallisesti 1200-luvun lopulla, mahdollisesti 1296 Nousiaisista Turun tuomiokirkkoon tuona päivänä. Samalla Turun tuomiokirkko sai pyhästä Henrikistä kolmannen nimikkopyhimyksensä. Kaksi muuta ovat Neitsyt Maria ja pyhä Erik.

Henrikin reliikit ja kultti

Osa pyhän Henrikin luista jäi rietysti Nousiaisiin, osa jatkoi matkaansa Turusta kauemmas maailmalle. Henrikin luuta on lahjoitettu Ruotsiin Uppsalaan ja Linköpingin tuomiokirkkoille. Niitä on viety myös Ertunaan Tanskaan. Yksi kylkiluu päätyi lyypekkiläisen kirjanpainaja Bartolomeus Gothan haltuun. Hän sai pyhänjäännoksen kiitokseksi ensimäisen Suomea varten tarkoitettua kirjan, Missale Aboensen, painamisesta 1488.

Turun piispa Maunu II Tavast laitatti 1420-luvulla Henrikin alkuperäiselle hautapaikalle Nousiaisten kirkkoon taiteellisesti hyvin arvokkaan kenotafin eli muistohaudan, joka on peitetty Henrikin legenda "sarjakuvamaisesti" kuvaavilla kuparilevyillä. Levyjä on viisitoista ja ne ovat Flanderissa kaiverrettuja.

Ison vihan aikana venäläisten miehittäessä Suomea, antoi tsaari Pietari Suuri 1720 käskyn siirtää pyhän Henrikin luut vastaperustetun Venäjän uuden pääkaupungin Pietarin museon kokoelmiin. Luut luetteloi, sinetöitiin ja lähetettiin Pietariin. Mitä lähetykselle siellä tapahtui, ei tiedetä. Jäljet katoavat.

Mielenkiintoista on, että Siuntion kirkkoherra Israel Escholin kertoo muistiinpainoissaan tapahtumasta hie-man salaperäisesti: "...dock tror jag att ryssarna ej fått alla Sankt Henriks ben." (Luulen kuitenkin, että venäläiset eivät saaneet kaikkia pyhän Henrikin luuta.) Se tarkoittaa, että osa pyhimyksen luista korvattiin vähemmän pyhillä luilla ja alkuperäiset luut piilotettiin jonnekin Turun tuomiokirkkoon. Valitettavasti tieto kätkepaikasta ei ole säilynyt. Kirkon korjaustöiden yhteydessä 1920-luvulla on kyllä löydetty luuta, joiden arvellaan kuuluvan jollekin arvokkaalle pyhimykselle,

mutta sen tarkempaan tunnistukseen ei ole pystytty.

Yksi pieni luunsirunen, joka kaikkein varmimmin voidaan yhdistää pyhään Henrikin, on nykyisin Helsingin katedraalissa. Sirun alkuperä ilmenee 1300-luvulle ajoitetusta pergamentille kirjoitetusta tekstistä, johon luupala on ollut kiinnitettyinä.

Ruotsissa Henrik usein mainitaan Uppsalan piispana. Nimitys on perusteltu, sillä Uppsalassa hänet piispaksi vihittiin ja siellä hän myös aluksi piispana toimi. Tosin on huomattava, että Henrik todennäköisimmin oli lähetyspiispa, jolla ei ollut varsinaista omaa hiippakuntaa. Toiminnallaan Henrik laski sen perustan, jolle Turun hiippakunta myöhemmin perustettiin, mutta itse hän ei koskaan ollut Turun piispa. Henrikin lähimpiä seuraajia on nimetty Nousiaisten piispoiksi. Sekään nimitys ei sovellu Henrikille. Henrikin kunnianimitys - Suomen apostoli - kuvannee parhaiten hänen merkitystään Suomelle ja suomalaisille.

Köyliön järvessä sijaitseva Kirkkosaaari on paikka, missä Lallin surmatyö perimätiedon mukaan tapahtui. Se on nykyään Suomen katolilaisten huomattavin kotimainen pyhiinvaelluskohde. Taiteessa Henrik kuvataan tavallisesti piispansauva kädessään seisomassa maassa makaavan, kirvestä pitelevän Lallin päällä.

Pyhän Henrikin kultti oli Suomen ohella tunnettu myös Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa ja Puolassa. Pyhimyksen alkuperäisessä kotimaassa Englannissa on ainakin Great Yarmouthin karmeliittakirkossa pyhälle Henrikille omistettu kappeli. Suomessa pyhälle Henrikille on keski-ajalla omistettu kolme kirkkoa, Nousiaisten, Pyhtään ja Turun tuomiokirkko. Turussa Henrikin asema oli niin vahva, että kirkkoakin kutsuttiin Pyhäksi Henrikiksi. Pyhä Henrik oli erityisesti hylkeentyytäjien suosikkipyhimys.

HEIKKI PUSA

Uudella ajalla pyhälle Henrikille on omistettu katolisen Pyhän Henrikin katedraalin lisäksi ainakin yksi Turun luterilaisista seurakuntakirkoista sekä mm. Velkuan kirkko.

Pyhän Henrikin reliikistä

Lehdistössä on viime aikoina kirjoitettu turkulaisten hankkeesta saada haltuunsa Helsingin katoliseen katedraaliin sijoitettu pyhän piispa Henrikin pyhänjäänno. Teol.lis. Olli Hallamaa Turusta jätti reliikin Helsinkiin sijoittamisesta kantelun oikeusasiamiehelle. Kantelu koski "museoviraston omistusoikeutta reliikkiin ja sen oikeutta päättää pyhänjäännoksen sijoituspaikasta". Kyseessä on sama pyhänjäänno, joka juhlallisesti sijoitettiin Helsingin katolisen Pyhän Henrikin katedraalin, Suomen katolisen pääkirkon alttariin tammikuussa 2000.

Kotimaa-lehden (8.10.2004) uutisoima tieto siitä, "Pyhän Henrikin kynnärvarsireliikki on palautettava Turkuun", on kuitenkin ennenkaikista. Oikeusasiamies ei ole ottanut kantaa mihinkään muuhun kuin siihen, että Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän jättämä reliikki sijoitusta koskeva anomus olisi pitänyt käsitellä Museovirastossa.

Olli Hallamaan, rovasti Jouko Hallian, hallintojohtaja Pekka Soinin ja muutamien muiden turkulaisten asiasta eri lehdistä parin viime vuoden ajan pitämä häly sisältää koko joukon aivan perustavaa laatua olevia väärinkäsityksiä, joiden pohjalla ilmeisestikin ovat heidän puutteelliset tietonsa. Pyhänjäännoista ei suinkaan löydetty piispa Hemmingin hauta-arkusta Turun tuomiokirkon korjausten yhteydessä 1924-29. Ja se Turun tuomiokirkon seinämä, jota Hallamaa on monissa lehtikuvissa koputellut, ei koskaan ole ollut missään tekemisissä pyhänjäännoksen kanssa.

Jo vuonna 1893 Turun tuomiokirkko luovutti piispa Hemmingin hauta-arkun - tai oikeammin autuaan piispa Hemmingin pyhänjäänno-olipa - sisältöineen Muinaistieteelliselle toimikunnalle, nykyisen Museoviraston edeltäjälle, ja se siirrettiin näytille Turun linnan museoon. Vuonna 1929 arku sijoitettiin valtioneuvoston arkistoon. Sen sisältämät pyhänjäänno-olimet edelleen Muinaistieteellisen toimikunnan haltuun. Se, onko vuonna 1893 tapahtuneesta luovutuksesta säilynyt kirjallisia dokumentteja, on lopulta sivuseikka. Arkkua sisältöineen olisi tuskin viety vastoin tuomiokirkon suostumusta. Uskoi silti, että tapahtuma on aikoinaan joillakin tahoilla kirjattu pöytäkirjoihin.

Jos siis väännetään kättä siitä, milloin pyhänjäänno siirrettiin pois Tuomiokirkosta, Hallamaa ja muut ovat väärässä. Kun pyhän Henrikin reliikki 1920-luvulla tunnistettiin, sitä ei enää säilytetty kyseisessä

arkussa kirkossa, vaan se oli tuomiokirkon itsensä pois luovuttamana ollut jo neljänneksivuosiansadan ajan esillä julkisessa museossa Turun linnassa. Rinne ei siis vienyt sitä lupaa kysymättä pois tuomiokirkosta, kuten joskus kuuluu väitettävän.

Pari vuotta sitten samanlaisen keskustelun yhteydessä puhuttiin joillakin turkulaisilla tahoilla kiihtyneesti jopa siitä, että Museovirasto reliikkiin luovutus päätöksen tehdessään rikko olleet hautarauhaa. Samaa Hallamaa on toistanut lehdistössä. Keski-ajakaisten piispojemme hautarauhan vaalimisessa ei Turun tuomiokirkko juurikaan ole kunnostautunut, kun jokaisen keski-ajaisen piispamme hauta on 1600-1700-luvulla kaivettu ylös ja tyhjennetty hovit on myyty uudestaan. Turun tuomiokirkossa ei tietävästi ole enää jäljellä yhdenkään keski-ajaisen piispamme luuta.

Ylipäänsä nämä puheet "hautarauhasta" silloin kun on kysymys kristillisistä pyhänjäännoista, kuvastavat pikemminkin sitä, miten ohutta yleiseurooppalaisen kirkkohistorian ja kristillisen tradition taju maassamme voi kaikkien viime vuosikymmenten kehityksestä huolimatta edelleen olla.

Vaikka pyhän Henrikin liturginen kunnioitus katkesikin luterilaisessa Suomessa reformaation jälkeen, katolisessa kirkossa se on kuluneiden vuosisatojen aikana jatkunut keskeytyksellä tähän päivään saakka. Missale Aboensea esikuvana käyttäen pyhän Henrikin tammikuinen juhla otettiin kuningas Sigismundin aikana 1500-luvun lopussa "Puolan ja Ruotsin valtakuntien" kalenteriin, jota seurasivat koko Puola ja Liettua ja kaikki Venäjän katoliset hiippakunnat samoin kuin maanpaossa toimintu skandinaavinen katolinen Pohjan apostolinen vikaarikunta. Se painettiin lukuisiin liturgisiin kirjoihin 1600- ja 1700-luvulla, ja katolinen seurakuntaelämä 1799 taas sai palalinnaan museon, piispa Henrikin juhla oli mukana siinä kalenterissa, jota Suomen katolilaiset ovat näihin päiviin saakka seuranneet. Suomen katolilaiset ovat siis jo keski-ajalta lähtien keskeyttämättä kunnioittaneet piispa Henrikiä omana ja erityisenä suojelupyhimyksenään.

Oli vain osa luonnollista historian jatkumoa, että kun ekumeeninen ilmasto Suomessa oli kehittynyt ajatukselle otolliseksi, Suomen katolilaiset pyysivät Museovirastolta taivaallisen suojelijansa pyhänjäännoista sijoitettavaksi katedraaliinsa, koko Suomen katoliseen pääpyhäkköön, johon sitä jo aikaisemmin oli joka vuosi lausuttu yli vuosikymmenen ajan. Katolilaiset eivät suinkaan pyytäneet reliikkiä Helsingin katedraaliin vasta 1999, vaan asiasta oli Museoviraston kanssa keskusteltu ennen sitä vähintäänkin vuosikymmenen verran.

Kansallisen perintömmepelastamiseksi 1870 perustettu Suomen muinaismuistoyhdistys ja 1884 perustettu valtion Muinaistieteellinen toimikunta sai seurakunnilta usein luvan viedä turvaan esineitä, ilman että siitä olisi säilynyt suoranaisia kirjallisia sopimuksia. Osa näistä esineistä on nyt esillä Kansallismuseossa. Jos Museoviraston omistusoikeus pyhän Henrikin reliikkiin kiistetään, kyseessä on ongelmallinen ennakotapaus, joka voi monella tavalla vaikuttaa kansallisaar-teidemme omistukseen ja kohtaloon.

Asialla on Suomen katolilaisille Museoviraston kantaa lainaten syvä "uskonnollinen merkitys". Kun Suomessa 2005 vietetään piispa Henrikin maahantulon 850-vuotisjuhlaa, Helsingin katolinen hiippakunta viettää samalla itsenäiseksi hiippakunnaksi ja keski-ajan jälkeen uudestaan paikalliskirkoksi korottamisensa 50-vuotisjuhlaa. Aikooko luterilainen kirkko todellakin vaatia Suomen katolilaisten pääpyhäköstä pois heidän oman taivaallisen suojelijansa pyhänjäännoksen? Tosiasia kuitenkin on, että pyhä Henrik oli paavin Suomeen lähettämä katolinen piispa.

Paria viikkoa ennen kuolemaansa vakavasti sairaa piispa Paul Verschuren teki viimeisillä voimillaan "pyhiinvaelluksen" keski-ajaisen edeltäjänsä, piispa Henrikin reliikkiin äärelle Helsingin katoliseen katedraaliin. Hän jätti pyhänjäännoksen eteen yhden punaisen ruusun.

MARKKU KOPONEN

Lukijoilta

Tarjottavat kirjoitukset toimitetaan Fidesin toimitukseen kirjakuoreessa tai sähköpostilla. Kuori merkitään tunnukseksi "Lukijoilta", sähköposti otsikoidaan samoin. Mieli-piteitä ei julkaista ilman kirjoittajan nimeä eikä niitä palauteta. Toimitus varaa oikeuden mielipiteiden lyhentämiseen.

Juhlavuosi 2005

850 vuotta pyhän Henrikin Suomeen saapumisesta 50 vuotta Helsingin hiippakunnan perustamisesta

Juhlavuoden kalenterista, ks. s. 4.

Apostolinen katumustuomioistuin

Prot. N. 373/04/1

Pyhä Isä,

Helsingin piispa Józef Wróbel SCJ, yhdessä papiston ja hänelle uskottujen uskovien kanssa, jotka ovat tietoisia ykseydestään paikalliseen piispaan ja paaviin, pyytää teidän pyhydeltänne seuraavaa:

Tulevana vuonna 2005 on kulunut 850 vuotta siitä, kun pyhä Henrik saapui Suomeen. Hän oli syntynyt Englannissa, mutta sai pastoraaliseksi tehtäväkseen johtaa paikalliskirkkoa Uppsalassa. Hän omistautui täysin voimin Suomen evankelioimiseksi. Yrittäessään oikaista erästä miestä kirkollisen järjestyksen mukaisesti tämä tappoi hänet. Marttyyripiispan reliikie säilytetään katedraalikirkoissa Helsingissä.

Samana vuoden helmikuun 25. päivänä tulee kuluneeksi tasan 50 vuotta siitä, kun paavi Pius XII perusti Helsingin hiippakunnan.

Tätä kaksinkertaista juhlaa on tarkoitus viettää arvokkaasti ja sen on tarkoitus antaa uusi heräte rakkaudelle kirkkoa kohtaan sekä tämän paikalliskirkon missionaariselle ja ekumeeniselle innolle.

Muistellen riemuvoiton 2000 hengellisiä hedelmiä Helsingin piispa on mainittujen vuosipäivien johdosta määrännyt ajan juhlallisuuksille tammi-kuun 22. päivästä joulukuun 8. päivään saakka vuonna 2005. Sen avulla on tarkoitus mahdollisimman laajasti kannustaa sakramenttien vastaanottamiseen hyvän valmistautumisen jälkeen. Samoin on tarkoitus edistää lähimmäisenrakkauden töitä ja siten vahvistaa hengellistä uudistumista.

Tähän liittyvät erityisesti kaikki siihen aneseen kuuluvat armot, jonka myöntämistä piispa täten luottavaisena pyytää.

[...]

Apostolinen katumusioikeusistuin

Prot. N. 378/04/1

Dekreetti

Pyhän Henrikin Suomeen saapumisen 850. vuosipäivän samoin kuin Helsingin hiippakunnan perustamisen 50. vuosipäivän johdosta Apostolinen katumusioikeusistuin valtuuttaa uskoville sopivana päivänä Helsingin piispa Józef Wróbelin SCJ antamaan pyhän messun jälkeen kaikille läsnä oleville piispoille, papeille, diakoneille ja uskoville paavillisen siunauksen. Tämän siunauksen kuuluu täydellinen ane, jonka voi saada kolmen asiaan kuuluvan ehdon täytyessä: nimittäin ripittäytymällä, ottamalla vastaan pyhä kommunio ja rukoilemalla pyhän isän tarkoitusten puolesta.

Tämä siunaus ulottuu kaikkiin niihin, jotka ovat ottaneet osaa katedraalikirkoissa vietettyyn messuun ja tahtovat rehellisesti kääntyä pois kaikista synneistä. Kuitenkin myös ne uskovat, jotka pakottavista syistä johtuen ovat estyneet osallistumasta juhlamessuun mutta seuraavat sitä samanaikaisesti hartaudella radiosta tai televisiosta ja saavat paavin siunauksen, voivat myös saada osakseen täydellisen aneen.

Tämän aneen myöntäminen perustuu katumusioikeusistuimen pyhäältä isältä Johannes Paavali II:lta saamaan erityiseen valtuutukseen. Tämä dekreetti syrjäyttää kaikki toisin muotoillut säädökset.

Apostoliselta katumusioikeusistuimelta, 19. lokakuuta 2004

Kardinaali Jacobus Franciscus Stafford
Ylin katumustuomari

Johannes Franciscus Girotti OFM conv.
Oikeusistuimen sijaishoitaja

19. lokakuuta 2004

on Apostolinen katumusioikeusistuin paavilta saamansa tehtävän mukaisesti antanut valtuutuksen, että uskovat voivat Helsingin hiippakunnan juhlavuoden avajaisista sen päätökseen asti saada täydellisen aneen yleisten ehtojen mukaisesti (eli ripittäytymällä, ottamalla vastaan pyhä kommunio ja rukoilemalla pyhän isän tarkoitusten puolesta) ja siinä rehellisessä tarkoituksessa, että he kääntyvät pois kaikesta synnistä. Jokainen voi saada tämän aneen seuraavasti:

a) niin usein kun hän osallistuu pyhiinvaellukseen katedraalikirkkoon tai muuhun piispan määräämään kirkkoon, jossa vietetään yhteistä liturgista juhlaa;

b) niin usein kun hän jossakin joukossa (esimerkiksi perheen, koululuokan, työtovereiden, tai kirkollisen yhdistyksen muiden jäsenten kanssa) vierailee katedraalikirkoissa tai muussa piispan määräämässä kirkossa ja rukoilee siellä sopivan ajan, joka päättyy yhteisesti lausuttuun tai laulettuun Isä meidän rukoukseen, Apostoliseen uskontunnustukseen ja johonkin Neitsyt Marialle osoitettuun rukoukseen;

c) niin usein kun hän osallistuu hartaudella jossakin hiippakunnan kirkossa vietettyyn juhla-

vuoden liturgiseen toimitukseen, jonka piispa tai tämän valtuuttama prelaatti viettää.

d) Tämä koskee myös niitä, jotka erityisten juhlallisuuksien aikana saavat jossakin seurakuntakirkossa kasteen tai vahvistuksen sakramenttin tai solmivat avioliiton.

Vanhuksat ja sairaat sekä kaikki, jotka jostakin pätevistä syistä johtuen eivät voi lähteä pois kotoaan, voivat saada täydellisen aneen, mikäli he sisäisesti liittyvät niihin, jotka tekevät mainitun vierailun tai pyhiinvaelluksen, ja tahtovat rehellisesti kääntyä pois kaikesta synnistä. Heidän on samalla pyrittävä mahdollisimman pian täyttämään seuraavat kolme edellytystä: lausua Heramme Jeesuksen Kristuksen tai Neitsyt Marian kuvan edessä Isä meidän -rukous, Apostolinen uskontunnustus ja jokin Neitsyt Marialle osoitettu rukous. Mikäli he eivät voi tätä toteuttaa, tulee heidän sen sijaan nöyrästi ja luottamuksella uhrata sairautensa ja vaivansa Jumalalle Jumalanäidin Neitsyt Marian kautta.

Osittaisen aneen uskovat voivat saada aina, kun he piispan ehdottamalla tavalla omistautuvat katumuksen hengessä ja hartaudella laupeudentöihin, katumuksen tai evankeliointiin. ***

Tämä pätee koko Helsingin hiippakunnan juhlavuoden ajan. Tämä dekreetti syrjäyttää kaikki toisin muotoillut säädökset.

Apostoliselta katumusioikeusistuimelta, 19. lokakuuta 2004

Kardinaali Jacobus Franciscus Stafford
Ylin katumustuomari

Johannes Franciscus Girotti OFM conv.
Oikeusistuimen sijaishoitaja

Piispan täydennys

Aneet, joista Apostolisen katumusioikeusistuimen kirjeissä puhutaan, voidaan saada kaikissa seurakuntakirkoissa sekä seuraavissa kappelissa: Pietarsaarella, Stella Marisissa ja Karmeliittasarten luona Espoossa.

*** Osittaisen aneen saamiseksi piispa asettaa (dokumenttiin viitaten) seuraavat edellytykset: Uskovien on suoritettava yksi seuraavista rukouksista: Ristintie, yksi osa ruusukosta, puolen tunnin adoraatio tai harras kolmen psalmin (50, 39, 49) rukoileminen. Niiden sijasta voidaan laupeuden hengessä tehdä huomattava lahjoitus köyhien hyväksi kolehtiin omassa seurakuntakirkossa tai Caritakselle.